SANDARA
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS
Prenumerata metams:
Amerikoje $2.50
Kanadoje ir Lietuvoje $3.00
Pusei metų:
Amerikoje $1.25
Kanadoje ir Lietuvoj $1.50
Skelbimų kainas klauskite laišku.
"SANDARA"
327 E St., So. Boston, Mass.
Telephone So. Boston 2408.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

SANDARA
LITHUANIAN WEEKLY
Published by Lithuanian National League of America.
Consisting of 85 Branches, Located in all largest cities of the U. S. A. Represents over 10,000 Lithuanians in the City of Boston and about 700,000 in the United States.
"SANDARA"
327 E St., So. Boston, Mass.
KAINA 5 CENTAI.

No. 27 So. Boston, Mass., Liepos-July 8 d., 1926 m. Metas XIII

Lietuvoj panaikino karo stovį

"Krikščionys" griežtai priešinos.

KAUNAS. Birželio 12 d. naujasis seimas laikydamas savo posėdį panaikino "kriščionių" įvestą karo stovį, kuris per kelerius metus buvo laikoma, darant valstybei bereikalingas išlaidas ir apsunkindama piliečius. Nors Valstiečiai Liaudininkai ir Socialdemokratai senai reikalavo panaikinti, bet "krikščionys" visuomet buvo priešingi piliečių laisvei ir karo stovį laikė. Jie ir dabar pareiškė savo norą, tą jų padarą palaikyti. Bet naujoji valdžia, norėdama teiktį platesnę piliečiams laisvę, karo stovį panaikino priimdami sekantį tarimą:

1. Visose vietose, kur yra karo stovis, jis panaikinamas, išskyrus ties demarkacijos linija zoną 1 kilometro platumo.

2. Baudžiamojo statuto papildymas ir pakeitimas ("V. Ž." Nr. 20) 12§ panaikinamas.

3. Įstatymo karo stoviui įvesti pakeitimo ("V. Ž." Nr. 105 1§ 2 ir 3 dalys ir 2 paragrf. II-ji dalis panaikinamos.

4. Pasienio zonoje palei demarkacijos liniją 1 kilometro platume susirinkimai daromi susirinkimų įstatymo tvarka.

5. Šis įstatymas veikia nuo paskelbimo dienos.

Panaikinus karo stovį, dabar piliečiai turi teisę laikyti susirinkimus atviramei ore, kas prie krikščioniškos valdžios buvo draudžiama.

Prohibicijos vykdymui $29,000,000.

WASHINGTONAS. Generolas Andrews sumobilizavo 4,000 armiją, kuri tuoj pradės savo veikimą už prohibicijos palaikymą. Prohibicijos palaikymui paskirta net $29,000,000, kurie bus panaudojami apmokėti įvairius valdžios agentus. Tai pirmas tokis didelis valdžios žygis nuo prohibicijos įvedimo.

Bet šlapieji, kurie eina prieš prohibiciją irgi nesnaudžia. Jie matydami valdžios nusistatymą prohibiciją palakyti, griebiasi kitokių preimonių. Šlapieji dabar pradėjo organizuoti antiprohibicijinę organizaciją, kurios nariai moka tam tikras mėnesines duokles. Sumokėti pinigai buna panaudojami rinkimams, buna finansuojami tokie kandidatai, kurie yra priešingi prohibicijai ir pasižada ją panaikinti budami valdžioje.

Laimėjo streiką.

CHICAGO, Ill. Čia buvo sustreikavę inžinieriai, kurie reikalavo algų pakėlimo. Kompanijai nesutikus ant jų reikalavimo, jie buvo priversti streikuoti. Bet streikas neilgai tęsėsi ir susitaikė, laimėdami algų pakėlimą ant 30 nuošimčių.

Eksplozija kasyklose.

ANTOFAGASTA, Chile. Daugelis angliakasių tapo užmušta ir sužeista ištikus eksplozijai Chuquimata angliakasyklose. Vienuolika angliakasių kunų išimta. Taipgi išimta daug sužeistų. Eksplozija ištiko gasui eksplodavus.

Nuteisė mirštantį žmogų

BERLYNAS. Buvo teismas tulo mirštančio ruso Ivan Kurisker, kuris randasi kalėjime. Teismas nuteisė jį užsimokėti milijoną dolerių ir penkerius metus kalėjimo, už apvogimą Prusijos banko.

Orlaivis pralenkė karvelį

AUBURN, N. Y. Kadangi karveliai yra greičiausiai lekianti paukščiai, tai buvo surengtos lenktynės, kur buvo paleista 50 karvelių ir du orlaiviai. Lėkimas buvo 50 mylių tolumo. Orlaiviai lėkė 82 mylias į valandą greitumo ir į paskirtą vietą už karvelį pirmiau nulėkė tik trims minutėms.

Zionistai reikalauja $300,000,000.

BUFFALO, N. Y. Baigiant Zionistų suvažiavimą, David Remez, Palestinos darbininkų vadas pareiškė, kad Palestinos padarymui tikra žydų tėvynė, butinai reikia $300,000,000.

Tą sumą pinigų jis padalina sekančiai: 60 milijonų už žemę; 40 mil. įrengimams; 80 mil. aprupinimui 40,000 šeimynų; 100 mil. paskoloms, morgičiams ir statybai ir 20 mil. kitiems kolonizacijos reikalams.

Pondzi žada nusižudyti.

HOUSTON, Tex. Charles Pondzi, kuris randasi Houstono kalėjime pasiuntė telegramą Mass. valstijos gubernatoriui Fuller prašydamas suteikimą jam laisvės išvažuoti į Italiją. Jis savo telegrame sako, jog pats nusižudysiąs, jeigu jis bus vežamas į Mass. valstijos kalėjimą, kur yra nuteistas kalėti 7 metus. Jis sako, kad jokiu budu negalįs eiti kalėjiman ir palikti savo moterį bei motiną badauti. Geriaus girdi nusižudyti, tai apdraudą gavusios gales tulą laiką maitytis.

Bet gubernatorius tokį Ponzio telegramą ignoruoja. Jis jam nedavė jokio atsakymo. Laikraščiai praneša, kad Ponzi rkeipėsi ir į Mussolinį, prašydamas, kad jis pareikalautų Amerikos valdžios jo išleidimo. Houstono italai taipgi stoja gelbėti Pondzi.

Didelis žemės drebėjimas

ROMA. Birželio 26 d. Rhodes saloje buvo didelis žemės drebėjimas. Gyventojai atsidurė didžiausioj panikoj ir nežinojo kaip gelbėti savo gyvybę. Nuostoliai padaryti didžiausi. Virš 1,500 namų visiškai sugriauta, o apie 2,000 labai sugadyti. Virš 10,000 gyventojų turtas ir gyvenimo namai sunaikinti, kurie randasi be pastogės.

Sustreikavo kriaučiai.

NEW YORK. Su liepos 1 d. New Yorko kriaučiai skaičiuje 40,000 sustreikavo. Kriaučiai reikalauja 40 valandų darbo laiko savaitėje, vieton buvusių 44 valandų. Taipgi reikalauja ir keltos kitokių taisyklių.

Lenkai negauna karaliaus.

VARŠUVA. Lenkijos didžiunai dirba visu smarkumu, kad kaip nors suradus pasauly žmogų, kuris sutiktų buti Lenkijos karalium. Bet kol kas dar ne atsirado tokis, kuris sutiktų užimti "garbingą" Lenkijos sostą. Visi Europos princai, į kuriuos tik buvo kreiptasi, davė neigiamą atsakymą. Visi paniekina poniška karuną. Matomai jeigu ne išsigimėlis lietuvis Pilsudskis, tai Lenkija nei savistoviai pasilaikyt negalėtų.

Varšuvos pranešimai skelbia, kad Pilsudskis susirgęs ir "gydosi" Druskininkuose. Bet yra manoma, kad jis ten turi pasitarimą su savo ištikimais šalininkais ir mano pradėti kokius nebut naujus bandymus. Pirmiaus buvo skelbta kad jis yra pasiryžęs žutbutinai susitaikyti su Lietuva, kad išgelbėjant Lenkiją nuo dusulio gauti jai kelią į Baltijos jures. Taipgi buvo skelbta, kad jis sutinkąs Vilnių atiduoti Lietuvai, kad tik per Lietuvą Lenkija galėtų pasiekti jures. Bet pasirodžius, kad Lietuva už jai priklausančias teritorijas nemano daryti jokių lenkams nusileidimų, tai Pilsudskis pareiškęs, kad jis tai vykdysiąs su ginklo pagelba. Kaip tas viskas išeis, parodys trumpa ateitis.

Žuvo 40 žmonių.

PADANG, Samatra, liepos 5 d. Didelis žemės drebėjimas vėl baisiai sukrėtė Samatrą. Daugiaus negu 400 žmonių tapo užmušta ir daug namų sugriauta Fort Dekocke. Gyventojai randasi dižiausioj panikoj.

Šventė praleista iškilmingai.

Šiais metais apvaikščiojimas Amerikos 150 metų nepriklausomybės sukaktuves praleista labai iškilmingai. Įvairiuose miestuose buvo rengiama didelės iškilmės ir jas lankė didžiausios minios žmonių. Didesniuose miestuose iškilmėse dalyvavo valdžios atstovai.

Philadelphijoje per Prezidentą Colidge oficialiai buvo atidaryta paroda, paminėjimui 150 m. sukaktuvėms. Prezidentui skatnant Nepriklausomybės paskelbimo dekleraciją, klausėsi virš 300,000 žmonių.

Kaip visuomet, tai ir šiais metais ši tautos šventė nebuvo be nelaimių. Leidžiant raketas visoj šalyje tapo užmušta apie 100 žmonių ir daug sužeista. Taipgi buta ir kitokių nelaimių.

Kiek automobilių pasauly

WASHINGTONAS. Statistikos biuras skelbia, kad visam pasauly ant 71 žmogaus yra naudojamas vienas automobilius. 1925 m. apskaitliuojama, jog visame pasaulyj buvo 1,748,000,000 žmonių, kurie viso naudojo 24,000,000 automobilių. Daugiausiai automobilių naudojama Amerikoje bei Amerikos išdirbystės.

"Sausieji" silpni.

WASHINGTONAS. Nors Washingtono valdžia paskirdama $29,00,000 pavedė generolui Andrews'ui griežtai vykdyti prohibicijos įstatymą, bet pasirodo, kad "sausieji", arba prohibicijos šalininkai yra silpni ir vargu galės ką atsiekti. Kaip gen. Andrews, taip ir keletas kitų žymių prohibicijos šalininkų jau rezignuoja iš jiems pavestų pareigų ėjimo, nes abejoja ar galės ką atsiekti. Mat išleisti milžiniškas sumas pinigų ir neduoti pageidaujamų vaisių nėra išrokavimo. Gi tuo pačiu sykiu, kada visa visuomenės didžiuma prieš prohibiciją, tai ir toje visuomenėje neteksi pasitikėjimo.

Orlaiviu iš New Yorko į Paryžių,

CONCORD, N. H. Kapitonas Rene Fonck, Francijos lakunas ir kapitonas Homer Berry, Amerikos aviacijos aficierius turėjo pasitarimą ir padarė planą pradžioj rugpiučio mėnesoi iš New Yorko į Paryžių lėkti orlaiviu. Pirmam, kuris atliks tą kelionę, New Yorko Hotelių savininkas skiria dovaną $250,000.

Priverstinas mokinimas plaukt.

STOCKHOLM, Švedija. Valdžia daro reikalavimą, kad kiekvienas švedas bei švedė mokėtų plaukti. Mokyklų mokytojai, kurie nemoka plaukti, negali užimti vietų. Mokiniai, nors geriausiai baigtų mokslą, jei nemokės plaukti, nebus prileidžiami prie egzaminų. Nemokanti plaukti negalės gauti vietos jokioje valdiškoje tarnystoje. Tuomi norima sumažinti nuskendimų skaičių.

Žemės drebėjimas Egypte.

CAIRO, liepos 1 d. Pereitą savaitę žemės drebėjimas baisiai sukratė Egyptą. Virš 110 žmonių užmušta, 66 sužeisti, virš 4,000 namų visiškai sugriauta ir daugybė sugadyta.

Žuvo 46 Lenkijos kareiviai.

KOWEL, Lenkija. Trisdešimt aštuoni kareiviai, kurių tarpe du aficieriai tapo užmušti, o 41 sužeistas eksplodavus nuo didžiojo karo likusiam šrapneliui. Eksplozija ištiko 35 regimentui darant muštrą.

Baisi traukinio katastrofa.

PARYŽIUS, liepos 3 d. Vėlai šios dienos vakare, 20 kunų liko paimta iš Paryžiaus-Havre ekspreso katastrofos vietos, kelios mylios nuo Paryžiaus. Kaip 20 užmuštųjų, taip ir 60 sužeistų yra visi francuzai. Ši nelaimė patiko traukinį delei baisios audros su lietumi paplautų bėgių. Į nelaimės vietą, iš Paryžiaus pribuvo 60 ambulansų, teikti pagelbą nukentėjusiems.

SANDARIEČIŲ DRAUGAI VALST. LIAUDININKAI REIKALAUJA TAUPYTI VALSTYBĖS PINIGUS.

Ministerių ir Prezidento atlyginimas sumažinama.

Kaip jau minėjome š. m. birželio m. 12 d. valstiečių liaudininkų sajungos frakcija įnešė Seiman du įstatymo projektu del sumažinimo ministeriams, kontrolieriui ir R. Prezidentui atlyginimo.

Iki šiol krikščionių blokas buvo nustatęs tokį atlyginimą:

Respublikos Prezidentui algos 6000 lit. ir 4000 litų reprezentacijos reikalams be atsiskaitymo kiekvieną mėnesį. Reiškia — faktinai Prezidentas gaudavo 10,000 litų kas mėnuo.

Valstiečių liaudininkų projektu einant Prezidentui algos numatoma 4000 litų ir reprezentacijos reikalams 1000 litų be atsiskaitymo ir 2000 litų su atsiskaitymu. Reiškia — mažiau, negu iki šiol yra — 3000 litų kiekvieną mėnesį, kas per metus sudaro 36.000 lit.

Ministeriai ir valstybės kontrolierius gaudavo mėnesinės algos po 2500 litų, o reprezentacijos reikalams ministeris pirmininkas ir užsienio reikalų ministeris dar po 2500 litų be atsiskaitymo, visi kiti ministeriai ir kontrolierius — po 1250 litų.

Einant valstiečių liaudininkų projektu alga paliekama ta pati, bet reprezentacijos reikalams skiriami pinigai nebebus mokami, išskyrus tik ministerį pirmininką ir užsienio reikalų ministerį, kuriems paliekama reprezentacijos reikalams (jie susiduria su užsienio atstovais) tik po 2000 litų mėnesiui.

Tokiu budu, jei Seimas priims valstiečių liaudininkų pasiulymą, bus sutaupyta kiekvieną mėnesį po 9750 litų, per vienerius metus — 117.000 litų.

Be to — krikščionių blokas buvo nustatęs, kad jeigu įvyksta ministerių kabineto kriziai, tai išeinantiems ministeriams buvo išmokama alga į priekį už tris mėnesius, t. y.: kiekvienas ministeris, nors ir ministeriu buvęs dvi dienas, gaudavo po 7500 litų. Tai nenormalu ir todel valstiečiai liaudininkai pasiulė Seimui priimt tokį pat nusistatymą, kaip yra taikoma pašalintiems valstybės tarnautojams, t. y., nustojusiam ministeriauti išmokama tik vieno, bet ne trijų, mėnesio alga į priekį.

Gyvenimo praktika parodė, kad ministerių kabineto kriziai budavo labai dažnai, net du kartu į metus. Jeigu daleisime, kad ministerių kabineto krizis butų tik vieną kartą per metus, tai einant v. l. projektu valstybė sutaupo 45.000 litų, o jei du kartu — 90.000 litų.

Viską suėmus kruvon mes gausime, kad einant valstiečių liaudininkų projektais kasmet bus sutaupyta:

Jei ministerių kabineto bus vienas krizis:

a) nuo Prez. atlygin. 3600 lt.
b) nuo minister. atl. 177.00—
c) nuo kab. kriz. 45.000 —

Viso 198.000 lt.

2. Jei ministerių kabineto bus du kriziu: 198.000 lt.+45.000—243.000 lt.

Tenka nugirsti, kad busimas ministerių kabinetas žada pasitenkinti tik 2 automobiliais, todel galimas daiktas, kad 5 ar 6 automobiliai bus padėti Valstybiniame garaže, kas duos ir apie — 60-70 tukstančių litų sutaupų.

Tokiu budu demokratijos laimėjimas tik iš dviejų viršiausių įstaigų, neskaitant kitų galimų nubraukimų, sutaupys liaudies sumokamų pinigų apie 300.000 litų per vienerius metus.

Valstiečiai liaudininkai pirmieji lėšų taupymo reikalu prabilo Seime ir reikia tikėtis, kad Seimas ir busimoji vyrausybė ruošdama, sąmatą 1926 metams, laikysis griežtai taupumo visose valstybinio gyvenimo srityse.

Neri išlupti deimantinius dantis.

CHICAGO, Ill. Tulas laikas atgal, čia yra miręs yymus kumštininkas Bob Fitzsimmons, kuris turėjo susidėjęs kelis deimantinius daintis. Dabar jo moteris prašo valdžios leidimą, kad ji galėtų atkasti mirusio savo vyro kuną ir išlupti deimantinius dantis, kurie esą daug pinigų verti. Kol kas valdžia nedavė jokio atsakymo, ar suteiks jai tokį leidimą, ar ne. Bet kada tas išėjo aikštėn, tai jei moteris negaus leidi tą padaryti, tai padarys kas kitas.

Turtuolių išdykavimas.

CHICAGO, Ill. Iš Europos atvažiavo į New Yorką tula Cyrus H. McCormik. Nors nebuvo jokio svarbaus reikalo, bet ji užsimanė į Chicagą važiuoti specailiu traukiniu. Geležinkelių kompanijai užmokėjo už 125 keliauninkų tikietus po $56, kas viso sudaro $7,000. Dar davė $130 traukinio patarnautojams ir specialiu traukiniu po 70 mylių į valandą leidosi į Chicagą. Chicagą pasiekė 6 valandoms anksčiaus, negu butų važiavusi paprastu traukiniu. Reiškia, už jos paskubintą kelionę 6 valandom, jai kainavo virš 1000 dolerių už valandą.

Fašistai bijo sukilimo.

ROMA, liepos 1 d. Daugybė ginkluotų kareivių — karabinierių vaikščioja Romos gatvėmis ir saugo išdirbysčių centrus, bijodami, kad žmonės nesukiltų ir nepradėtų riaušių. Mat fašistų valdžia, su liepos 1 d. įveda 9 valandų darbo dieną, vieton buvusių 8 valandų. Fašistų valdžia supranta, kad tokiu jos žygiu darbininkai baisiai nepatenkinti, partaigi ir padėjo tvirtą sargybą, kad skubiai nuslopinti bent kokį darbininkų tam pasipriešinimą.

Nesigailėkite APŠVIETOS LIETUVAI

Su pažangiosios visuomenės laimėjimu, blaškosi tamsus debesiai nuo Lietuvos padangės. Lietuvos liaudžiai atsidarė durys, žengti į apšvietą, į pažinimą pasaulio žmonijos gyvenimo. Tad pagelbėkime jai toje pirmynžangoj. Sandariečiai, "Sandaros" skaitytojai, bei apšvietą branginanti lietuviai, visi užrašykime "Sandarą" savo giminėms, draugams bei pažystamiems. Už $3.00 suteiksime jiems didelę naudą visiems metams.

"Sandara", 327 E St. South Boston, Mass.

A. L. T. Sandaros Reikalai

NAUJI NARIAI ĮSTOJO Į ALT. SANDARĄ

Prie 11 kp., Waterbury, Ct.:
Juozas Mačiulis,
Antanas Ragauskas.

Prie 29 kp., Detroit, Mich.:
Alekas Gureckis,
Jonas Valeika.

Prie 30 kp., New York, N. Y.
Julius Valinskas.

Prie 57 kp., Naugatuck, Ct.:
Vincas Šuopis.

Prie 64 k., Binghamton, N.Y.
Simanas Česteris.

Sveikiname naujuosius musų idėjos draugus, įstojusius į ALT. Sandarą. Jusų prisidėjimas turį labai didelės reikšmės, nes žymiai padidys visus musų idėjinius darbus ir juos padarys daug našesniais. Progai pasitaikius pakalbinkite ir savo draugus stoti ir visiems bendrai dirbti po laisvos demokratijos vėliava.

K. J. Paulauskas,
Centro Sekretorius.

Po Seimui.

Praleidome Sandaros iš eilės Dvyliktąjį Seimą. Kurie turėjome progos jame dalyvauti ir vienas su kitu pasimatyti, visiems buvo linksma sutikti ir pasidžiaugti dideliu savo laimėjimu, prie kurio siekėme nuo pirmų dienų organizacijos įsikurimo. Tas džiuginantis musų laimėjimas, tai laimėjimas pažangosios visuomenės Lietuvoje, kuri sutriuškinus įsigalėjusį klerikalizmą, iškėlė suvargiusiai Lietuvos liaudžiai laisvos demokratijos, vėliavą, suteikdama progą kiek laisviau atsikvėpti.

Tuom laimėjimu džiaugiasi kiekvienas Sandarietis, nes jis yra labai daug prie to prisidėjęs kaip darbu, taip ir aukomis. Bet gavę tokį laimėjimą, negalime gyventi vien tik džaiugsmu, turime budėti, kad jį palaikytumėm, arba ateityje daug daugiau laimėtumėm.

Musų draugai paėmė Lietuvos valdžią sunkiose gyvenimo sąlygose. Dideli plotai žemės buvusių dvarų, kurios Lietuvos laisvės gynėjai bei vargdieniai bežemiai laukė, per kademus tapo išdalinta jų šulams. Valstybės iždas, į kurį piliečiai sumoka savas mokestis ir tikisi sunkioje gyvenimo valandoje gauti valdžios paramos, kademų liko ištuštytas. Tas sudaro labai sunkias pirmasias Naujos Valdžios gyvenimo dienas. Čia jau valdžiai susidaro gan sunkios sąlygos, palengvinti šalies piliečiams sunkią nešamą vargų naštą.

Bet Lietuvos liaudis yra kantri. Ji pergyveno didesnių kryzių ir su pasitikėjimu žiurėjo į rytojų ir laimėjo. Pergyvens ir šį. Turės kantrumo ir, duos progą naujajai valdžiai susitvarkyti ir pradėti savus darbus tinkamai. O valdžia, kuriai piliečiai sudėjo pasitikėjimą, ją išsirinkdami, tai nėra nei klausimo, kad dės pastangas ir, piliečiams sunkią gyvenimo naštą stengsis palengvinti, kiekviename žingsnyje.

Lietuvos liaudis, kurį klerikalų buvo prislėgta, su nekantrumu laukė naujos valdžios paimant Valstybės vairą. Gi kada susirinko naujas Seimas, kada susidarė nauja valdžia, iš visų Lietuvos kampų pasipylė sveikinimai, pasižadėjimai remti valdžią ir gyventi laisvu demokratiniu gyvenimu.

Mes, Sandariečiai ir abelnai Amerikos lietuviai, kurie daug kartų esame parodę savo duosnumą ir energingus darbus Lietuvos reikaluose, irgi daug kuomi galime prisidėt. Šiandieną svarbiausioji musų užduotis, tai bendrinti savas pajėgas į vieną organizuotą kuną. O tuomi kunu, atsidavusiu, daug dirbusiu ir dirbančiu Lietuvos gerovei matome **Amerikos Lietuvių Tautinę Sandarą.**

Kiekvienas Sandarietis, šiandieną turį pasiimt sau už pareigą, butinai pasidarbuoti organizacijos reikaluose. Kiekvienas privalo pasistengti, kad jo draugas prigulėtų prie Sandaros, kad jo paties ir jo draugo giminė bei draugas Lietuvoje butinai užprenumeruotų "Sandarą".

Kiekvienos Sandaros kuopos, šiame vasaros sezone, turi buti privalumas, butinai surengti po pikniką Centro reikalams. Tais savo parengimais, tuom savo mažu kelių valandų pasidarbavimu, nenuvargsime, bet visi sykiu paremdami savo Centrą, suteiksime jam neapsakomai didelę paspirtį, kuris galės pradėti rudenio sulaukęs savo veikimą labai plačia vaga. Tad vyrai imkimės už darbo visi. Nelaikas mums yra dejuoti, kada esame kelių tukstančių skaičiuje. Neatsilikite nuo to nei viena kuopa. Tad kuri kuopa bus pirmutinė?

Nepamirškite, jog sulyg buvusio Seimo tarimų, Centrui liko uždėta sunki darbų našta. Nutarta nevilkinamai atspausdinti Organizacijos Programą. Reikia spausdinti bent keletą tukstančų ekzempliorių. Čia jau reikia įvesdintį bent keletas šimtų dolerių. Centras atsargos kapitalo neturi, o nuo bėgančių reikalų vargu išgalės tokias sumas skirti. Jei mes kuopos nepagelbėsime, tai daug darbų negalės įgyvendinti.

Tankiai pasitaiko, jog mes mylime centre esančius žmones ir aštriai pabarti, bet nepasižiurime, ar atliekame savas pareigas. Tad sakau, teikime Centrui tinkamos paramos, o tada galėsime nuo jo griežtai reikalauti atlikimo to, kas yra darbų programe. **Sandarietis**

WORCESTER, MASS.

Buvusiame Sandaros seime, gal nevienam buvo nuostabu, kad nuo Worcesterio kuopos nieko nesigirdėjo. Gal nevienas pamanė ir giliai atsiduso, kad tokia didelė kuopa, o šiandie kaž kur — it į kokias vakacijas išvažiavus. Čia tik priminsiu keliais žodžiais aplinkybės, kurios privedė prie apsnudimo.

Viena tai atskyrimas moterų t. y. sutvėrimas moterų kuopos.

Aplinkybėms susidėjus moterų kuopa apmirė ir gal tik egzistuoja su keliais nariais, tiesiog galima sakyti, kad jau mirus.

Antra tai sutvėrimas naujos SLA. kuopos, kur "bepartyviai" sentautininkai susispietė, na ir patraukė darbštesnius sandariečius. Iš dalies sandariečiai užėmė sunkųjį darbą ir su visa energija nuėjo dirbti prie naujos SLA. kuopos, kad pastačius ją ant gerų kojų.

Ve ir tokiu budu Sandaros kuopa liko be vadų ir be darbščių narių.

Šiandie SLA. kuopa turi kelius šimtus narių ir gerai stovi, puiku. Bet ar SLA. nariai įvertins tą sunkųjį darą, kurį sandariečiai turėjo pakelti, tai klausimas. Bet Sandara iš to gan daug nukentėjo.

Labai blogą ydą turi musų Sandariečiai, kad pradėję kokį nors darbą, pamiršta, kad jie yra sandariečiai.

Reikia atminti, kad SLA. kp. yra tik savitarpinės pašalpos organizacija ir tiek.

Ten politiškos dirvos nėra. Tad reikia ir nepamiršti, kad vienintelė politiška partija, kurį rupinasi darbo žmonių buviu ir kuri kovoja prieš Lietuvystės priešus yra Sandara.

Po šio Sandaros seimo, reikia pradėti daugiau dirbti, kad pastačius Sandaros 16 kp. nors ant tų pamatų, ant kokių stovėjo metai atgal.

Kuopą butinai reikia perorganizuoti. Daugumas klausinėja, kada buna susirnkimai ir norėtų užsimokėti ir sužinoti apie kuopos stovį.

Tas ir privertė parašyti šitą apie kuopos apsnudimą.

Butų gerai, kad Centras pasistengtų kokiu nors budu pagelbėti.

Dar turiu pridurti, kad pirmesni valdininkai Centre ir prisidėjo prie demoralzacijos 16 kuopos. Čia neminėsiu kaip, bet jeigu bus reikalas tai vėliau. Manau kad ši korespondencija ne visiems patiks, bet visgi ant toliaus taip negalima. Tad atsišaukiu į 16 kp. valdybą, kad šauktų susirinkimą. Taipgi kviesti ir tuos žmones, kurie prijaučia Sandarai, nes jeigu toliaus pabus taip, tai bus galima laidotuvės paskelbti 16 kuopos.

Nors tas nesmagu rašyti, bet kad tiesa, tai priverstas. Jeigu kuopos valdyba nesistengs sušaukti susirinkimą, tai nariai, kurie dar esate sandariečiais ir norite buti ant toliaus, tai sekite organą, o bus paskelbta ir perorganizuota kuopa.

Senas Sandarietis.

Redakcijos pastaba: Dirbti SLA. reikaluose yra geras darbas, bet pamiršti Sandaros reikalus žalinga Sandarai ir darbams prie SLA. Juk Sandara kaip tik yra tvirtu ramsčiu S. LA. palaikymui ir jo apgynimui nuo negeistinų gaivalų, kurie stengiasi paisgruobti tą organizaciją. Netik Worcesterio, bet ir kitų kolonijų SLA. nariai privalo rimtai atsižvelgti į Sandarą ir jos darbus remti. Jeigu Sandara atsisakytų nuo SLA. reikalų gynimo, kas tada atsitiktų su ta organizacija? Pagalvokite, SLA. nariai.

Kaslink paramos, tai Sandaros Centras visuomet galimiausiais budais teiks ją. Tik praneškte, kas jusų kuopai reikalinga ir kuomi Centras gali pagelbėti.

PITTSBURGH, PA.

Birželio 20 d., Amšiejaus Ukėj buvo Sandaros kuopų Sąryšio išvažiavmas. Nors tą diena pasitaikė ir trys piknikai, vienas rymionų, o antras A. P. L. A. 2 kuopos, McKees Rocks, Pa. Bet Sandarečių turbut buvo didžiausias ir visi gana gražiai linksminosi. Nuo 6 val. vakare prasidėjo programas: Lenktynėse pirmiausia bėgo vaikai. Pirmą dovaną laimėjo V. Spaskauskas, 2) Katkus, 3) V. Lukšis. Mergaitės: pirmą A. Girdžiukė, 2) P. Česniutė, 3) E. Sliekiutė. Vyrai: 1) J. Bord, 2) P. Karsokas, 3) P. Pivariunas, Merginos nešdamos kiaušinį šaukšte: 1) Marė Bernotaitė, 2) J. Pauliunaitė, 3) M. Rukiutė. Bėgo ir laimėjo: 1) P. Latvienė, 2) S. Janulevičienė, 3) A. Brazauckienė. Moters storesnės: 1) M. Girdžienė, 2) O. Virbickienė, 3) M. Katkienė. Dovanos daugiausiai buvo sudovanotos Sandaros Moterų kuopos narių, kitos buvo ir taip supirktos. Programą padėjo vesti A. Bražauskienė, O. Gilienė, O. Bernotienė. Vyrai: J. Virbickas, J. A. Katkus, J. Kazlauskas, A. Amšiejus. Po lenktynių vėl tęsėsi pasilinksminimas, kurie mylėjo pasišoko, kiek norėjo iki sutemstant. Pradėjus temti, visi traukė į namus. Taigi piknikas pilnai gerai pavyko, kaip moraliai, taip finansiškai, nes gryno pelno liko apie šimtas dolerių. Da negalima pamiršti nepažymėjus šv. Kazimiero Parapijos fanatikus, kada vaikai nunešė dalyti plakatus prie minėtos bažnyčios, bir. 13 d. tai Komiteto nariai nuvijo vaikus. Turbut Kazėnas nežino, kad daug jo parapijonų prigulį prie Sandaros ir Sandara nedraudžia prigulėti prie bent kurios parapijos. Taigi gėda tokiems fanatikams taip daryti. **Sandarietis.**

Aušra Geresnio Cigareto

Geresnis cigaretas, vyručiai!

Vėsesnis cigaretas! Rankomis išrinkti mažesni, lengvesni lapai, vartojami vietoj didelių, stambių lapų, reikalauja mažiau įkvėpimo ir nedaneša tiek šilumos prie lupų.

ŠVELNESNIS, LENGVESNIS cigaretas. Nauja džiovinimo metoda, prie dienos šviesos, padaro jį tinkamesniu cigaretu.

Yra labiau KVEPIANTIS ir PATENKINANTIS cigaretas. OLD GOLD cigaretuose vartojami turkiški ir naminiai tabakai, moksliškai sudaryti, kad teiktų kvepiančią rukymo kokybę.

Pabandykit vieną, Jum patiks!

OLD GOLD

Naujas ir geresnis cigaretas - - 20 už 15c

SKARBINIS RUKYMAS

Išdirbinis P. Lorillard Co., įsteigtos 1760.

Lithuanian

Naujausios žinios iš Lietuvos

SEKMADIENIO ĮVYKIAI.

Vakar birželio 13 d. pietų metu miesto gatvėse pasirodė labai įtartina demonstracija su dviem raudonomis vėliavomis. Ji atėjo iš senojo miesto iš socialdemokratų sušaukto bedarbių mitingo. Įsiveržė į socialdemokratų mitingą komunistai išvedė jo dalį su savimi į gatvę ir nuėjo per Laisvės Aleją link kalėjimo. Panašus komunistų triukšmas turėjo tiksloparodyti, kad "Kauno proletariatas", nepasitikėdamas nauja valdžia eina su "vieninteliais jo reikalų" gynėjais..." kuriem šis "gynimo" darbas apmokamas grynais červoncais.

Iš demonstrantų sąstato galima buvo spręsti, kas tai per "proletarai" netikėtai pakėlė Kaune triukšmą.

Keletas studentų bolševikų, nemažai tamsių Kauno gaivalų ne tai iš "tolkučkos", ne tai iš žvalgybos ir kai kurie paliuosuotieji kuopininkai. Daugumoje čia buta žydiškos rusiškos publikos.

Nežiurint į tai, kad jiems nieks nekliudė demonstruoti bolševikiški gaivalai elgėsi perdėm provokatoriškai. Matyti jiems buvo pavesta iššaukt gatvėse susirėmimą.

Taip nepaprastu akiplėšiškumu chuliganai numušdavo praeiviams kepures, puldinėdami ramius gatve einančius žmones.

Kas šiek tiek pažįsta musų politnes sąlygas — tą tokia "demonstracija" negalėjo labai nustebinti. Mes žinome, kad gyvename laikais provokacijos, kuri eina iš Maskvos ir iš Romos agentų gužtų. Ir vieniems ir kitiems rupi sukompromituoti naują tvarką ir priversti vyriausybę griebtis represijų. Tuomet Maskvos spauda turės medžiagos rašyti apie socialdemokratų ir valstiečių liaudininkų valdžios žiaurumą, o klerikalų laikraščiai galės džiaugtis, sakydami, kad jų pranašavimai išsipildė ir demokratybės gyvendinimas veda kraštą prie suirutės.

Aišku, kad vakarykštė diena, — tai tik pirmas bandymas paspekuliuoti demokratinės valdžios nuolaidumu ir ateity mes galime vėl susidurti su naujomis provokacijomis dar blogesnės rušies.

Juk ir per rinkimus komunistai ir provokatoriai leido vieno ir to paties turinio atsišaukimus.

Tad kodel jie negali bendromis pajėgomis toliau siekti bendro tikslo.

Demokratinės valdžios uždavinys kaip tik ir yra tame, kad apsaugoti plačių minių laisvę nuo avantiuristų saujelių pasikėsinimų. Tuo atžvilgiu turi buti parodytas privalomas griežtumas. Su tokiais vyrais kompromisų nėra.

AMERIKIEČIAI IR LIETUVOS LAIMĖJIMAS.

Kai kurie lietuviai, amerikiečiai sakė: "Mes nešelpsime Lietuvos vargingųjų moksleivių, našlių, našlaičių, nes jie išrenka kleboniską Lietuvos valdžią, o ta juos smaugia, ir skandina varge. Bet tokių lietuvių amerikiečių labai mažas skaičius randasi. Dabar Lietuvos liaudis parodė, kad jį nemiegojo, o veikė, kad pasiliuosavus iš klerikalizmo belaisvės. Klerikalizmas vienu momentu taip žemai slugo, kad net tretininkės su pavasarininkais gėdisi prisipažinti kuo jie esą. Lietuvos liaudį ilgą laiką žudė caro budeliai, bet pasaulio likimas jį patį nužudė, ir Lietuva atsiduso Gedimino dvasia. Bet neilgai. Lietuvos laisvę pagriebė Romos valdininkai, o liaudį laikė skurde ir pudė moraliai. Štai ir vėl suskambėjo laisvės varpas. Nudžiugo varge žmoneliai, nudžiugo jaunimas, kuris laisvai galės kilti prie žmonijos aukštesnio laipsnio. Už visą tą, mes turime dėkavoti Sandariečiams, kurie pirmieji pamatė Lietuvos liaudies vargus ir pirmieji stojo ją gelbėti. Mes gerai jaučiame, kad jųs broliai ir sesutės Sandariečiai, per prakaitą dolerį uždirbate, bet nepasigailėjote jo ant Lietuvos laisvės aukuro aukuoti. Te buna jums už tą garbė. Rokiškienuose klerikalizmas taip buvo sustiprėjęs, kad sunku buvo ir manyti, kad jis kada nors žlugs. Bet ačiu amerikiečiams, kurie su savo rimtais pažangiais laikraščiais, ir aukomis gelbėjo, tas smauglis tapo pergalėtas.

Nors musų tauta yra supuvusi moraliai, bet nevisi. Musų tauta taip kaip ir toj pasakėlėje žmogus mešką išliuosavo iš slastų, tai ji jį norėjo suėsti. Taigi ir Lietuvos lietuviai nenoriai skaitosi su lietuviais amerikiečiais, je greit užmiršta ką gero amerikiečiai Lietuvai padarė. Šis naujas seimas be abejonės skaitysis su amerikiečiais ir jiems nupins garbės vainiką. Riemėtė Lietuva, remkite ir toliau, padėkite Lietuvos liaudžiai sustiprėti.

Petras Kriukelis.

KUNIGAI POLITIKUOJA.

Pereitą sekmadien šv. Jokubo bažnyčioje vienas kunigas per pamokslą pradėjo lieti ašaras, apgailėdamas kruvinus paskutinių dienų Lenkijos įvykius. Prie progos išpėrė kailį Pilsudskiui, del ko kilo bažnyčioje triukšmas, nes maldininkų tarpe nestokavo ir Pilsudskio garbintojų. Po sumos šventoriuje ėmė rinktis ir smarkiai politikuoti Vilniaus bobelės ir prisivengdama sukilimo įsikišo policija ir išvaikė įsikarščiavusias bobas.

DEVYNIOLIKTOJO AMŽIAUS REALYBĖS IR VAIZDAI.

(Iš G. H. Wells'o — V. K. R.)

(Tąsa)

Rugpiučio mėnesio pradžioj, 1870 m., jungtinės vokiečių jėgos puolė Prancuziją. Po mušių ties Worth'u ir Gravelotte viena prancuzų armija, kurią vedė Bazaine, liko įstumta į Metz'ą ir čia kapituliavo; rugsėjo m. 1 dieną antra armija, su kuria buvo Napoleonas, buvo įveikta ir priversta kapituliuoti Sedan'e. Paryžius pasijuto nuogas, nebeginamas nuo priešų. Antru kartu napoleonizmo pažadai pražutingai suviliojo Prancuziją. Rugsėjo 4 dieną Prancuzija vėl pasiskelbė respublika ir, atgimusi, ryžosi kovoti už savo gyvybę ir gintis nuo triumfuojančio prusiškumo. Nors Prancuzijos imperializmą įveikė sujungta Vokietija, bet gi jos balne buvo Prusija. Armija Metz'e kapituliavo spalių mėnesį, Paryžius, po apsiausties ir bombardavimo, kapituliavo 1871 m. sausio mėnesį. ir diplomatų žygius, nežiurint to, kad jie ir nenorėjo skaitytis, valdė jau tokie imperativai, kokių nežinojo nei Karolis V-sis, nei Liudvikas XVI-sis. Nepasitenkinimas valdžia galėjo jau sudaryti daug geresnę ne kaip seniau, organizaciją, galėjo daug ryškiau, ne kaip seniau. pasireikšti. Valstybininkai dangstė tai Nacionalizmo dvasios padarytais rubais, bet buvo atsitikimų ir laikotarpių, kad tas kostiumas budavo labai plonas. Septynioliktojo ir aštuonioliktojo amžiaus didieji monarchai, rodos, galėjo daryti vienaip, ar antraip, galėjo eiti į karą, ar sudaryt taiką, galėjo užkariauti vieną provinciją, arba atliuosuoti kitą, sulig norais; bet tokie valdovai, kai Napoleonas III-is ėjo nuo vieno užmanymo prie kito, kaip žmogus, kurs tik apičiupa teranda sau kelią tarp nematomų dalykų.

Nei viena tų devynioliktojo amžiaus Europos valstybių faktinai nebuvo laisvas agentas. Žiurime šiandien į Europos žemėlapius po 1814 metų, lyginame juos su naturaliu žemėlapiu ir matome, kad Didžiųjų Valstybių lošimas tikrai buvo iš anksto įvykusių konkliuzijų lošimas. Bet kokie jų padaryti patvarkymai sutiko su naturaliu politiniu pasaulio žemėlapiu, linkimas prie edukacinės demokratijos ėjo savo keliu ir visokie žygiai, priešingi tiems patvarkymams, nepasisekė. Taigi ir esame verčiami prieiti prie išvados, kad visas diplomatins trukšmas, pozos, schemos, visos tų metų intrigos ir kraujo praliejimas, visos monstrualės suirutės ir karalijų bei armijų nykimas, visi te stebėtini Cavour'ų, Bismarkų, Disraelių, Bonapartų ir visokių "didžiųjų žmonių" nusistatymai, žygiai ir planai visai nebuvo reikalingi, Europa galėjo jų visai išvengti, jei butų turėjusi pakankamai proto, įsakiusi nedideliam sąžiningų etnologų, geografų ir sociologų buriui nutiesti atatinkamas sienas ir, rezoningu budu, nurodyti tinkamas valdymosi formas. Romantinė istorijos fazė užsibaigė. Prasidėjo nauja gadynė su naujais ir didesniais imperativais, ir tie devynioliktojo amžiaus valstybininkai pretendavo, buk jie kontroliavę įvykius.

9.

(ANTROS) PEŠTYNĖS DEL UŽJURIO IMPERIJŲ.

Politinėje Europos istorijoje tarp 1848 ir 1878 metų mechanikos revoliucija dar nebuvo sukėlusi jokių stambių revoliucinių permainų. Po-revoliucinės Didžiosios Valstybės dar ėjo tokios pat, praktiškai, dydžio sienose ir dar beveik vis tokiais pat formalumais, kaip ir prieš-revoliuciniais laikais. Bet padidėjęs transporto ir telegrafinio susisiekimo greitumas ir tikrumas jau žymiai pakeitė sąlygas ir metodus, — tai buvo ypatingai matoma Britanijos ir kitų Europos valstybių užjurių enterprizose ir Azijos ir Afrikos reakcijoje sulig Europa.

Aštuonioliktojo amžiaus pabaiga buvo tai griuvančių imperijų ir netekusių iliuzijų ekspansionistų gadynė. Ilgos ir vargingos kelionės tarp Britanijos ir Ispanijos ir jų kolonijų Amerikoje trukdė laisvai susisiekti metropolijai su kolonijomis, todel tad kolonijos išsiskyrė į naujas ir kitaip sutvarkytas bendruomenes, su kitokiais idealais ir interesais, net su kitokiais kalbos dialektais. Beaugdamos jos vis labiau ir labiau tempė jugusia jas su metropolija silpną ir netikrą laivų grandiją. Silpnos prekybinės stotys tokiuose tyrlaukiuose, kaip prancuzų Kanadoje, ar prekybos centrai didelėse svetimšalių bendruomenėse, kaip Britanijos Indijoje, gali vien tik šiokio tokio išsilaikymo dėlei gali laikytis tautos, davusios jiems paramą ir jų buvimo rezoną. Daugeliui devynioliktojo amžiaus pradžios galvotojų atrodė, kad tiktai tiek, ne daugiau, ir tebuvo galima tikėtis užjurio valdymo srityje. 1820 m. didelės "imperijos" už Europos sienų, taip drąsiai figuravusios ant žemėlapių aštuonioliktojo amžiaus viduryje, susitraukė ir sumažėjo. Tiktai Rusija buvo išsiplėtusi, kai ir pirma, per visą Aziją. Ji daugelio europiečių vaizduotėje atrodė labiau išsiplėtusi, ne kaip realybėje, nes jie buvo pratę tyrinėti pasaulio geografiją Merkatoro prožekcijoje, kuri begalo ekzogeruoja Sibiro dydį.

Britų imperija 1819 metais turėjo menkai teapgyventą Kanados pajurio upių ir ežerų sritį ir didelį dykynų hinterlandą, kur vienintėliai naujokynai buvo kol kas Hudson Bay Bendrovės kailių prekybos stotys, apie trečdalis Indijos pusiausalio, valdomo Rytų Indijos Bendrovės, Gerosios Vilties smailagalio pajuris (Cape of Good Hope), apgyventas juodų žmonių ir maištingo upo olandų kolonistų; keletas prekybos stočių Vakarų Afrikos pajuryje, Gibraltaro uola, Maltos ir Jamaikos salos, keletas mažesnių vergijos darbo išlaikomų sričių Vakarų Indijoj, Britų Guiana Pietų Amerikoje ir, kitoje pasaulio pusėje, dvi skyli krimnalistams laikyti Botany Bay Australijoje ir Tasmanijoje. Portugalija turėjo Afrikoje savo senovės pretencijų likučius. Olandija valdė kai kurias salas Rytų Indijoje ir Olandijos Guianoje; Danija turėjo vieną-kitą salą Vakarų Indijoje. Prancuzija valdė porą salų Vakarų Indijoje ir Prancuzijos Guianą. Tai buvo kaip tik tiek, kiek Europos valstybėms reikėjo, ar kiek jos begalėjo gauti kitose pasaulio dalyse. Tiktai Rytų Indijos Bendrovė rodė šiek tiek ekspansijos dvasios.

Su pompa ir ceremonijomis Versailles Veidrodžių Salėje, prie blizgančių kariškų uniformų, Prusijos karalius buvo paskelbtas Vokietijos imperatorium; Bismarkas ir Hohenzollernų kardas pareikalavo sau kredito už tą Vokietijos vienybę, kurią jau senai buvo užtikrinusi žmonių kalba ir literatura.

Frankforto taika buvo tai Hohenzollernų taika. Bismarkas pasinaudojo iš tautinių Vokietijos jausmų, kad užtikrinus sau Pietų Vokietijos paramą, bet jis nesuėmė esenciniu jėgų, kurios davė jam ir jo karališkam ponui pergalę. Jėga, suteikusi Prusijai pergalę, buvo tai naturalaus politinio Europos žemėlapio jėga, reikalavusi vokiškai kalbančių tautų vienybės. Rytuose Vokietija jau nusikalto tam naturaliam žemėlapiui, administruodama Poznanį ir kitas lenkų sritis. Dabar, jau siekdama naujų teritorijų, ypatingai geležies kasyklų, ji pajungė sau gan platų plotą prancuziškai kalbantį Lorraine, Metz'ą, Alsace, kurs, nežiurint to, kad čia gyventojai vartojo vokiečių kalbą, jų simpatijos buvo su Prancuzija. Neišvengiamai turėjo buti susirėmimų tose aneksuotose provincijose tarp vokiečių valdovų ir prancuzų pavaldinių; neišvengiamai Loraine'o prancuzų skundų ir nepasitenkinimo aidas turėjo skambėti Paryžiuje ir palaikyti gyvu gaivalingą prancuzų pasiryžimą atvaduoti tą kraštą...

Naturalus žemėlapis jau buvo Austrijos imperijoje, po Sadowos mušio (1866 m.), politiniu atžvilgiu, pripažintas. Vengrija, buvusi pajungta Austrijai, liko padaryta karalija, lygiomis su Austrija, ir Austrijos imperija liko "dvilypė monarchija", Austro-Vengrija. Bet tos imperijos pietų-vakaruose ir Turkijos imperijoje, sienų ir pavergimo periodas dar pasiliko kai buvęs.

Naujas naturalaus žemėlapio veržimasis prasidėjo 1875 m., kai krikščionių rasės Balkanuose, ypatingai bulgarai, pradėjo neberimti ir ruošti sukilimus. Turkai griebėsi represijų įmonių ir pradėjo skersti bulgarus dideliausiu žiaurumu. To dėlei 1877 m. įsikišo Rusija ir po metų brangiai atsiėjusio karo privertė turkus pasirašyti San Stefano sutartį, kurį visumoje imant, buvo protinga sutartis, suskaldžiusi dirbtiną Turkijos imperiją ir, ligi tam tikro laipsnio, įkurė naturalų žemėlapį. Bet britų politikoje jau buvo tradicija kliudyti "Rusijos planams — dievai težino dėl ko! — visur, kur tik atrodė Rusija turinti kokius nors planus, ir britų užsienių reikalų ministerija, ministerių kabinetui pirmininkaujant lord. Beaconsfeld'ui, pagrąsino Rusijai karu, jei nebus palikta Turkijai gerokų galimybių tolimesniems skerdynėms, persekiojimams ir plėšimams. Atrodė, kad karas tikrai gali kilti. Britų kabaretuose ("muci-halls"), tuose britų užsienių politikos žibintuvuose, degė patriotiniai žiburiai, Londono berniukai su įkvėpimų daniavo, su paprastu žinančių savo aukštus uždavinius didelių žmonių garbingumu, dainą, skelbiančią, kad

"We don't want to fight, but, by Jingo 1)
if we do,
We got the ships, we got the men,
we got the munn-aye 2) too"...3)
Ir taip toliau, lig čiukurio:
"The Russ'ns shall not 'ave Constante-no-ple".4).

1) Nuo to "Jingo" ('Džingo") karštagalviai patriotai pavadinti.

2) Money — pinigai (V. K. R.)

3) "Nenorime kariauti, bet, del "Jingo", jei kariausime, turime laivų, turime žmonių, turime ir pinigų..." (V. K. R.).

4) "Rusai negaus Konstantinopolio.."

(Bus daugiau)

Satyra.

VARGŠAS.

Vienas vargoninikas,
Kitas raštininkas
Tik tu vienas nabagėlis
Plugą rankom įsitvėręs
Prasta darbininkas.
Vienas gelumbiuotas,
Kits parfumuotas
Tik tu vienas artojėlis
Dirbi, vargsti, kaip pašėlęs
Visas prakaituotas.
Vienas prie vargonų,
Kitas didžiu ponu,
O jiems buki geradėjas,
Nors per kelnes švilpia vėjas
Lenkis jiems paklonų.
Vienam reik balsuoti,
Kitam litus duoti
O patsai sau vienas
Alkanas per dienas
Turi vargti, prakaituoti.

KURI PASIRINKTI.

Graži pana yr' Elzbieta
Lygios nėra jai ant svieto
Neprastesnė ir **Agota**
Tik truputį nebagota.
Skaisti yra Leonora.
Ant viso ko labai dora.
Kas nežino, kad Gertruda
Turi meilų, gerą budą.
Ne bet kokia yr' Justina
Iki galo viską žino.
Valcus eina ta Jadvyga
Suja šokti tai bepiga.
Mėlynakė gi Janina
Apie bernus tankiai mina.
Gelsvo plauko yr Zosytė.
Moka šokius ištaisyti.
Šneki stora Cecilija
Visai nieko nebebijo.
Tamsaus budo Julijona
Visiems meili, gera žmona.
Stambi, druta Kunigunda,
Kai ji eina žemė dunda.
Gero budo ta Darata
Aplink bernus suka ratą.
Nekantringa Domicelė
Visad zirzia it bitelė.
Darbininkė didi Zyta
Plepa tauškia neprašyta.
Priešais mergų burį turint
Raibsta akys man bežiurint.

KAS MANE VES.

Kas mane ves,
Viso gero ras:
Ras šimtelį dolerukų
Ir galvijų porą štukų.
Ras žirgelį išvalyta,
Gražų, puikiai pakinkytą.
Taippat skrynią storą aukštą
Dar bliudelį, medžio šaukštą.
Turės pačią riebią, storą
Gerai tinkančią į porą.
Ir visokios daug pasogos,
Rodos, sąlygos neblogos!
Tad jųs, bernai, tik man'
veskit,
Visas kitas panas meskit.
Su man' gera daug patirsit,
Tol gyvensit, kol numirsit.
Taip pat busite turtingi
Ir ant visados laimingi.
Nes kas mane ves
Viso gero ras.

NERANDU MERGOS.

Noriu paną ašen vesti,
Bet kur tinkamą surasti?
Norėč gauti gero budo,
Vidutinę, bet nekudą,
Baikis taip pat stora dikta,
Bet tik butų, kad nepikta.
Neprošalį ir kresnutė,
By tik butų kiek dailutė.
Man patinka gelsvo plauko,
Jei tik kartais nesirauko.
Taip pat gerai mėlynakė,
Jei ji nėra lengvasakė.
Veido ilgaus, pailgoko,
Vienu žodžiu, kad be broko.
Nieko sau ir juodbruvėlė,
Kad tik butų verpejėlė.
O ant galo kad bagota,
Turėt galvą, didį protą;
O be to dar su pasoga,
Juk be jos ženikliui bloga.
Tokią paną kai surasiu,
Tai bematant apsivesiu.

Krautuvėje.

Jauna šeimininkė, įėjusi į krautuvę, norėjo bulkelių nusipirkti. Pačiupinėjo vieną, antrą, trečią, dešimtą. Visas apčiupinėjusi, pradeda išpradžios čiupinėti. Krautuvininkas, kuriam čiupinėjimas nepatiko, sako:

— Ar tamstą vyras taip ilgai čiupinėjo, kol išrinko sau už žmoną?

Skirtumas.

— Koks skirtumas tarp advokato ir daktaro?

— Advokatas tave siuntinės iš teismo į teismą, o daktaras tiesiog į ano pasaulio paskutinį teismą.

Įvairenybės

CHINŲ LAIKRAŠČIŲ REDAKCIJŲ ATSAKYMAI.

Musų laikraščių redakcijos, jeigu joms netinka atsiųstas keno nors rašinys, tai jos savo atsakymuose drožia tiesiog: "netinka — nedėsim.", arba dar geriau "tilps tik krepšy, neturi ne jokio supratimo apie tai" ir t.t. Visi, kam teko gauti tokius redakcijos atsakymus, be abejo pavydės savo nelaimės draugams chinams, kuriems atsakoma maž daug tokioje formoje:

"Geriausias saulės ir mėnesio brolau! Pažiurėk į tavo vergą, nuženmintai ties tavo kojomis gulintį, žemę bučiuojantį ir tavo malonės, idant leistumei gyventi ir kalbėti, prašant. Mes didžiausiu pasigėrėjimu tavo rašinį perskaitėm. Musų protėvių kaulais prisiekiame, jog niekados dar neteko mums skaityti tokio genijalingo kuririo. Jeigu mes jį išspausdintume, tai jo didenybė imperatorius mums įsakytų visados vadovautis tiktaj juo vienu ir nebespausdinti daugiau nieko tokio, kas nėra lygus tavo kuriniui. Ir tuomet mums prisieitų laukti kažko panašaus nemažiau, kaip dešimt tukstančių metų. Štai kodel mes siunčiame tavo kurinį atgal, lydėdami jį beviltingumo ašaromis ir dešimtimi tukstančių atsiprašymais. Dasilytėdamas ranka tavo kojų, pasilieku tavo vergu."

MILŽINIŠKAS LAIKRODIS.

Laikrodininkas Jokubas Javurika padarė Vienoje, Austrijoje, milžinišką laikrodį, kurį dirbo 23 metus.

Tas laikrodis turi 3 metr. aukščio, 2 metr. pločio ir sveria 300 kilogramų; rodo saulės kelią, mėnesio permainas, mėnesio dienas, dienas ir naktis, valandas, minutes ir sekundas ir jame matomas 18 miestų laikas.

Kas minutę pasirodo du žmonės: valąs batus ir griežiąs valsus. O kas pusvalandį pasirodo išradėjo portretas.

Be to, iš padarytos laikrodžio apačioje pilies pasirodo dvi kanuolės, o ant pilies bokštų mirtis su dalgiu, kas pusvalandis iš sargybos budelių išeina 6 sargybiniai ir kas pusantros valandos pro pilį praeina traukinėlis.

KAIP SENAI SKĖTIS VARTOJAMAS.

Toks naudingas ir reikalingas įrankis, kaip skėtis, jau gilioj senovėj buvo žinomas ir vartojamas. Pirmiausia skėčius užtinkama pas negrus. Jie skėčius daro iš medvilnės su didžiausia rankena. Kiekvienas negras, apsisaugoti nuo deginančių saulės spindulių nešiojo skėtį. Skėtis buvo inteligencijos bei kilmės žymė. Žinoma, kad tų laikų skėtis labai skyrėsi nuo šiandieninių skėčių. Tai buvo kažkokia žvirblių baidyklė. Pirmiausia, šiek tiek panašesnius šių laikų skėčiam randama jau 1600 m. Italijoj — saulės krašte. Iš čia skėčiai buvo pernešti Prancuzijon. Toks skėtis svėrė septynis svarus. Jo rankena buvo metro ilgumo. Be to jie buvo labai brangus Liudviko XIV laikais kažkoks Mariuso patobulino skėčius — tuo papigino. Po to skėčius galėjo nešioti ne tik turtuoliai, bet ir mažiau pasiturį. Iš pradžios buvo klaustasi karališkosios mokslo akademijos nuomonės apie skėčių gerumą ir naudingumą.

Apie 1768 metus, Caracioli rašo, kad skėčiai buvo jau plačiai vartojami Paryžiuje, o Pont Nfu buvo steigta skėčių dirbtuvė, kuri ne tik parduodavo skėčius, bet išnuomodavo panešioti, lyg dabar miestuose dviračius išnuomuoja pasivažinėti. Vėliau karaliaus įsakymu buvo daugiau įsteigta skėčių dirbtuvių ir skėčius kontroliavo policija. Surašinėdavo, numeravo, kaip dabar dviračius. Prancuzų revoliucijos metu tos dirbtuvės žlugo. Ir tiktai XIX amžiuj vėl pradėta gaminti ir pardavinėti skėčius jau tokius, kokius juos ir dabar matoma. Keičiasi tik su laiku jų spalva, dalinai rankenos, išvaizda. Tai vis mados padariniai

ŽMOGUS KUPRANUGARIO KOJOMIS.

1882 m. Sibire gimė žmogus, kurio kojos buvo tokios, kaip kupranugario ir rankų oda lygiai tokia, kaip kupranugario. Tik nesenai tuo nepaprastu atsitikimu susidomėjo gydytojai. Jis yra vedęs ir turi normalius vaikus. Paskutiniuoju laiku cirke rodo savo keistą apsigimimą ir gauna nemažai pinigų.

ORLAIVIS BE LAKUNO

Labi įdomus ir be galo svarbus yra vieno prancuzo naujai išrastas orlaivis, kurs be lakuno gali pasikelti į viršų, apiėkti iš anksto nustatytą erdvės plotą, numesti paskirton vieton nustatytą kiekį sprogstamosios medžiagos ir vėl grįžt ton vieton, iš kur atlėkė. Taikos metu šis orlaivis tinka skubotam pašto vežiojimui, arba gamtos tyrinėjimams, nes gali lengvai pasikelti į aukštybes, kur žmogus nei valandėlės del stokos oro ir šalčio negalėtų išgyventi.

To orlaivio išradėjas yra prancuzų atsargos kapitonas Max Boucher. Pirmus bandymus tokį orlaivį išrasti jis pradėjo dar karo metu. Tuomet jis iš savo valdžios gavo ne pritarimą, bet papeikimą, kad užsiima ne savo darbu. Boucherio išradimo svarbumas gludi orlaivio valdyme, kad jis negalėtų nukrypti nuo vėjų įtekmės. Vietoje žmogaus, kurs turėtų tvarkyti orlaivio motorus, yra įtaisyta kambinuota klaviatura, kuria operuoja ar žmogus, ar tam tikras mechanizmas. Orlaivio valdymui kapitonas Boucher pasinaudojo žinomu fizikos dėsniu, kad nuolat judantis kunas, nelengvai keičia savo judėjimo kryptį. Pv., vaikų vilkelis, paleistas suktis, kurį laiką laikos ant vienos kojos. Todel jis savo orlaivy patalpino greit sukančiųjų "giroskopų" kaipo priemonę lenkti jį į visas puses. Klaviaturos gi judėjimą tvarko laikrodžio mechanizmas, kuriame šliaužiojo popiero dudelė panaši skylėtom Pianolio gaidom. Skylelės joje išmuštos, kad paskirtu laiku įtrauktų į darbą tam tikras klaviaturos sagas, kurios ir vykdo iš anksto nustatytus uždavinius. Tokiu orlaiviu galima valdyti ir nuo žemės radio energijos pagelba. Tam tikslui orlaiviui tiekti radio apartą nustato žemėje. Radio priėmimo aparatas priima telegramas nuo žemės, kaip paprasta radio telegrafo stotis, tik vietoje išmušti Morze ženklus, judina reikalingas sagas minėtos klaviaturos.

ŠIŲ LAIKŲ INDĖNAI.

Seniau tikrieji Amerikos gyventojai — buvo laukiniai žmonės, kurie savo priešams lupdavo galvas, t. y. "skalpuodavo". Gal ir dabar yra žmonių, kurie prisiskaitę Main Rido romanų, dar tebemano, jog indėnai vis dar tebėra laukinė tauta.

Iš paduodamą čia žemiau žinių bus matyti kas iš tikrųjų yra indėnai.

Šių metų gegužės m. Jungtinėse Valstybėse buvo 340.000 indėnų, paeinančių iš 193 skirtingų giminių ir kalbančių 53 skirtingomis indėnų kalbos tarmėmis. Bet dabartinis jaunimas daugiausia vartoja anglų kalbą. 70 nuoš. vaikų lanko mokyklas. 270.000 indėnų turi žemės ukius, kiti yra bežemiai. 59,000 indėnų yra katalikai ir 48.000 indėnų — protestantai; visi kiti dar tebėra stabmeldžiai, bet ir tie greitu laiku priimsią krikščonybę, nes toje srityje dirba 200 katalikų misijonierių ir 400 protestonų. Indėnai krikščionybei nesipriešina. Dabar indėnų turtas įkanuojamas sumoje vieno milijardo dolerių.

SANDARA

THE LITHUANIAN WEEKLY

Published Every Thursday at South Boston, Mass.
by the
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA
K. J. PAULAUSKAS Manager and Editor.

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS
Savaitinis laikraštis, leidžiamas kas ketvergas. Prenumerata turi buti apmokama iš kalno. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo. Metams kainuoja (Amerikoje) $2.50; Kanadoje ir kitur — $3.00. Pinigus geriausia siųsti Pašto Money Orderiu, adresuojant:
"SANDARA"
327 E Street, South Boston, Mass.

Entered as Second - Class Matter January 14, 1914, at the Post Office Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

Redakcijos straipsniai.

LIEPOS KETVIRTĄ PRALEIDUS.

Liepos Ketvirtą, kuri primena Amerikos nepriklausomybės atgavimą, šiais metais ypatingai praleista iškilmingai ir jautriai, nes šiais metais sukako 150 metų, kaip Amerika gyvena savo nepriklausomu gyvenimu. Džiaugiasi amerikonai praleisdami savo šalies tokias garbingas sukaktuves, džiaugiasi ir ateiviai, nes kiekvienas iš musų radome čia sau prieglaudą, antrą tėvynę, kada cariškų retežių varžomi ir nepakeliamai sunkios vargų naštos slėgiami turėjome apleisti savo gimtinį kraštą.

Čia atvažiavę, nors radome skirtingus papročius; skirtingą kulturą ir kalbą; nors nevienam prisėjo susitikti su daug nemalonumų, bet diena po dienai gyvendami pripratome, prigijome ir pagalios tukstančiai iš musų esame gana giliai įleidę savas šaknis, susikurdami savas ukes, biznius ir kitokias nuosavybes įsigydami.

Taipgi radom atdaras duris prie mokslo, prie profesijų. Kurie turėjome ir turime gabumus, kiekvienam buvo ir yra progos ir galimybės siekti prie ko palinkimą turime. Ačiu Amerikos demokratiniai tvarkai ir laisvei, šimtai lietuvių šiandieną yra gydytojais, advokatais, inžinieriais ir kitokiais profesionalais, kurie tą pasiekė čionais gyvendami.

Į Ameriką šiandieną viso pasaulio akys atkreiptos. Amerikos tartas žodis visur daug reiškiantis ir su juom skaitosi, nes ji galinga ir turtinga.

Nors bolševikai laikas nuo laiko reiškia nepatenkinimą Amerikos valstybiniam sutvarkymui, bet ir jie nesiskubina ją apleisti ir dangintis į savo pranašaujamą "rojų" — Maskvą. Vadinasi, pačiame principe ir jie daugiau patenkinti gyvenimu Amerikoje, negu kur kitur.

Mes lietuviai, suskurėme savo Valstybę taipgi ant laisvų demokratinių pamatų. Nors klerikalinis gaivalas, valdydamas šalį, buvo nustelbęs konstitucijoje piliečiams gvarantuotos demokratinės laisvės teises, bet joms esant konstitucijoje, piliečiai privalo joms naudotis ir naudosis.

Su šių metų garbingomis Amerikos sukaktuvėmis, kuri pirmoji yra tariusi savo žodį, teikdama teisią ir Lietuvai gyventi nepriklausomu gyvenimu — apsireiškė ir Lietuvai džiuginantis įvykis, tai pažangiųjų žmonių laimėjimas rinkimus.

Vos tik spėjo susirinkti naujoji valdžia; vos tik spėjo pradėti savus darbus, kaip bematant valstybėje prasidėjo jaustis naujas malonesnis gyvenimas. Kiekvienas pilietis, su linksmesniu veidu, su didesniu pasitikėjimu laukia geresnio ir šviesesnio rytojaus kaip sau, taip ir savo tėvynei. Iš įvairių Lietuvos kampų plaukia pasveikinimai naujai valdžiai. Juose reiškiama valdžiai pasitikėjmas ir pasižadėjimas remti jos darbus ir sumanymus. Reiškia, su besidžiaugiančiais amerikonais turi progą ir lietuviai reikšti savo džaugsmą, nes ir musų tėvynėje pradėjo įsigyventi visų laukiama demokratinė laisvė.

Nors dar nėra mėnesio laiko, kaip naujoji Lietuvos valdžia pradėjo savo darbus, bet jų žymės matosi didelės. Pravedama įstatymas paliuosavimui iš kalėjimų politinių kalinių, kuriuos klerikalai sukimšo. Panaikino karo stovį. Panaikina įstatymus, varžančius susirinkimų, spaudos ir žodžio laisvę. Tas turi neapsakomai didelės reikšmės šalies gyventojams. Piliečiai turės galimybės viešose vietose surinkti ir patogioj tinkamoj vietoj bendrai apkalbėt savus dienos gyvenimo reikalus. Turės galimybės žengti prie apšvietos, nes nebus draudžiama skaityti moksliškas knygas ir laikraščius, kas prie kademiškos valdžios buvo griežtai draudžiama.

Taipgi dideliais šuoliais einama ir prie ekonominio šalies reikalų sutvarkymo. Mat klerikalai viešpataudami, daugiau turėjo tikslo pasipelnyti, negu pasitarnauti valstybei. Jie jų pačių užimtose vietose dirbantiems buvo iškėlę nesvietiškai dideles algas, kurias gaudami krovėsi sau turtus tuštindami valstybės iždą, į kurį piliečiai sumoka mokestis. Tas vietas užimant Valstiečiams Liaudininkams, jie patys pirmieji padavė sumanymą, kad algos turi buti sumažinamos, kas sutaupys valstybės pinigų šimtus tukstančių litų kas metai.

Yra ir daugiau gan svarbių darbų nuveikti ir jie bus nuveikti, tik privalome bendromis jėgomis remti valdžios darbus ir turėti joje pasitikėjimą.

Prie įvedimo naujo gyvenimo Lietuvoje daug yra prisidėję Sandariečiai. Jie savo triusu ir aukomis ėjo prie to. Partaigi šiandieną kiekvieno tėvynainio lietuv. yra šventa pareiga, dėtis prie Sandaros, remti Sandariečių darbus.

Apvaikščioję Amerikos 150 sukaktuves, sustiprinkim ir lietuvių demokratines idėjas. **Sustiprinkime Amerikos Lietuvių Tautinę Sandarą,** kur per 12 metų savo gyvavimo skelbė tas idėjas ir vykdė gyveniman. Bendrai dirbdami Sandaros organizacijoje, atgaukime Sostinę Vilnių, statykime Lietuvai laisvam demokratiniam gyvenimui rumus, kuriuose businčios kartos taipgi galėtų iškilmingai ir laimingai švęsti savo 150 metų nepriklausomo demokratinio gyvenimo sukaktuves, kaip šiais metais šventė Amerika. Sandariečių šiandieniniu obalsiu yra: **Lai gyvuoja Laisva Demokratinė Lietuva su Sostine Vilnium!** Kurie pritariate tokiam obalsiui, kveičiame stoti ir dirbti po Sandaros vėliavą.

Apžvalga.

BOLŠEVIKAI VARO PROVOKACIJOS DARBĄ

Valstiečiams Liaudininkams ir Socialdemokratams sudarius Lietuvos valdžią, iš kalėjimų tapo paliuosuoti 93 kuopininkai bolševikai, kaipo buvę politiniai kaliniai. Gavę liuosybę, rodos turėjo buti dėkingi valdžiai ir gyventi ramiai su kitais pilečiais, bet ne. Tuoj surengė demonstraciją ir nešdami raudonas vėliavas pradėjo giedoti rusiškai internacionalą. Kada pamatė, kad valdžia tų jų giesmių nebijo, tai tuoj pradėjo užkabinėti ir stumdyti praeivius, kurie nenusiėmė kepures. Pagalios iškėlė riaušes, kuriose tapo sužeisti net keli policijantai. Viskas baigėsi tuomi, kada keturi bolševikai vėl liko pasodinti atgal kalėjiman.

Matomai čia bolševikų sugalvota naujai valdžiai provokacija. Jie prikursto keletą tamsesnių žmonelių kelti riaušias, už kurias kitos išeigos nėra, kaip tik juos uždaryti kalėjiman. Tada, žinoma komisarams yra pamatas šmeižti valdžią sakant, kad ir liaudininkų su socialdemokratais valdžia kemša į kalėjimus žmones.

KLERIKALAI IRGI PANAŠIAI ELGIASI.

Ateina žinios, jog ir klerikalai panašiai kaip bolševikai organizuoja gaujas kelti suirutes, kad kenkti valdžios darbams ir ardyti gyventojams ramybę. Tuomi klerikalai nori pakelti savo nušmugeliuotą karjerą. Mat tada galės rėkti, kad prie pažangiųjų valdžios suirutės, daugiau nieko. Ant pirmųjų tokių apsireiškimų valdžia nesigriebė jokių žiaurių priemonių. tik pastebėjo, kad liautusi taip darę. Žinoma, jeigu tos pastabos neklausys, tai valdžia bus priversta griebtis kitokių priemonių tam kelią užkirsti. Tada ne valdžia bus kalta, bet bus kalti tie, kurie davėsi save suvedžioti ir užtai priseis jiems nukentėti.

Klerikalai taip darydami turi gudrų išrokavimą. Jie įvedė ir laikė karo stovį, kuris baisiai vargino šalies gyventojus. Gyventojai to nepakentė ir už klerikalus nebalsavo. Gi dabar, kada naujoji valdžia panaikino karo stovį, tai klerikalai tuomi pasinaudodami nori kelti suirutes. Tą padarius tada sakys: ve, ar mes neteisybę sakėme, kad karo stovis reikalingas! Žiurėkite kas darosi jį panaikinus. Lietuvos gyventojai privalo buti atsargūs, kaip nuo bolševikų, taip ir nuo klerikalų, kad juos nesuklaidytų.

APSIVEDĖ ŽYMUS SANDARIETIS.

Birželio 28 d. Worcetery, Mass. apsivedė žymus Sandarietis p. B. Mingilas, su p-le O na Domeikaite. B. Mingilas netik yra žymus veikėjas visuomeniniame darbe, bet sykiu yra parašęs keletą sceniškų veikalų, taipgi ir piešėjas, kurio piештų karikaturų yra tilpę "Sandaroje" ir kituose laikraščiuose. Juokų žurnale "Rimbe" dabar tilpo jo keletas ytin gerų piešinių. O. Domeikaitė-Mingilienė irgi yra piešėja. Linkime pasekmingo draugijinio gyvenimo.

LENKIJOJ NE VISKAS TVARKOJ.

Nors Pilsudskis keliais atvėjais yra parodęs savo diktatorišką galę, bet pasirodo, kad ne viskas eina sulyg jo noro. Liepos 1 d. iš Varšuvos praneša, kad Pilsudskis sergąs nervų liga ir gydąsis Druskininkuose, Lietuvoje. Kai kurie sako, kad jam protas maišosi. Mat Druskininkai randasi demarkacijos linijoj ant Lietuvos ir Lenkijos rubežiaus, manoma, kad jis Druskininkuose yra ne su tikslu gydytis, bet tartis su Lietuvos valdžia arba prisiruošti pulti Lietuvą. Kad dabartinė Lietuvos valdžia darytų kokias slaptas sutartis arba eitų į kokius kompromisus su Lenkija, negali buti nei kalbos. Greičiau jis ten atvažiavo vientik savais reikalais. Mat kita žinia, iš liepos 3 d. praneša, kad Lenkijos monarchistai vis dar ieško Lenkijai karaliaus, siuntinėdami laiškus visiems Europos princams su pakvietimais. Tas parodo, kad jie Pilsudskiu nepasitenkinę, tai ir galima daleisti, kad Pilsudskis pasišalinęs nuo Varšuvos ponų tarėsi su savo draugais, kaip tinkamiau palaikyti diktaturą.

III-ČIO SEIMO KOMISIJOS.

Buvęs antrasis kademų valdomas Seimas į komisijas neįsileido opozicijos frakcijų atstovų, matomai bijojo viešumos ir viską darė pasislėpę. Gi trečiasis Seimas viską daro viešai ir į komisijas įsileido vsų frakcijų atstovus sekančiai:

1) **Užsienių reikalų komisija:** pp. Toliušis (vl), Dailidė (vl), Pajaujis (vl), Stulginskis (us), Kairys (sd), Bielinis (sd), Krupavičius (kd), Turauskas (kd) ir Voldemaras (ts).

2) **Krašto apsaugos k-ja:** pp. pulk. leit. Zubrys (vl), Bieliunas (vl), Stulginskis (us), Plečkaitis (sd) ir Bistras (kd).

3) **Savivaldybių ir administracijos k-ja:** pp. Toliušis (vl), Adžgauskas (vl), Rudvalis (vl), Epšteinas (sd), Paplauskas (sd), Milčius (df), Butkus (us), Garfunkelis (žf), Starkus (kd), Dagilis (kd).

4) **Darbo ir socialės apsaugos k-ja:** pp. Žygelis (vl), Gerikas (vl), Kregždė (vl), Epšteinas (sd) Galinis (sd), Radzevičius (df), Dagelis (us), Ladygienė (kd), Gvildienė (kd), Gižinskis (lf), Kinderis (vf).

5) **Žemės ukio ir miškų k-ja:** pp. Ralys (vl), Svaldenis (vl), Kuzminskas (vl), Aleksa (up), Plečkaitis (sd), Žukauskas (sd), Valatka (us), Krupavičius (kd), Šimutis (kd), Liutikas (lf).

6) **Teisių k-ja:** pp. Sugintas (vl), Toliušis (vl), Finkelšteinas (žf), Karoblis (us), Purėnienė (sd), Jakubauskas (sd), Turauskas (kd) ir Endziulaitis (kd).

7) **Finansų ir biudžeto k-ja:** pp. Dailidė (vl.) Kvieskta (vl.) Pajaujis (vl.) Bielinis (sd), Januškis (sd), Mikšys (us), Steponavičius (kd), Karvelis (kd) Bucevičus (lf) ir Grabov (vf).

8) Ekonominė k-ja: pp. Dailidė (vl), Kvieska (vl), Pajaujis (vl), Purėnienė (sd), Januškis (sd), Skipitis (up), Finkelšteinas (žf), Jakštaitis (vf), Smetona (ts), Raulinaitis (df), Trimakas (us), Karvelis (kd) ir Masiliunas (kd).

9) **Švietimo k-ja:** pp. Žygelis (vl), Kvieska (vl), Petronis (vl), Epšteinas (sd), Vikonis (sd), Robinzonas (žf), Kinderis (vf), Budzinskis (lf), Jokantas (us), Galdiikenė (kd), Šmulkštys (kd) ir Mironas (ts).

10) **Skundų ir peticijų k-ja:** pp. Sugintas (vl), Jakštas (vl), Galinis (sd), Kinderis (vf), Valavičius (us) ir Šimutis (kd)

Linkime susidariusioms komisijoms vaisingo darbo Respublikos gerovei.

Pas klerikalus apart šių komisijų dar buvo: Mandatų, Knygyno ir Redakcijos, kurios daug išlaidų padarydavo. Trečiasis Seimas tas tris komisijas panaikino ir jų darbą išdalino kitiems, kas daug valstybės pinigų sutaupo.

Dienos klausimai.

LIETUVOS PINIGAI PAKILO

Klerikalams pasitraukus iš valdžios, lietuviškas litas kaip matai pakilo ir nerodo ženklo nupulti. Londono biržoj musų litas turėjo normalę vertę, t. y. 48.66 (tiek litų buvo mokama už vieną anglišką svarą). Praėjus rinkimams jis pašoko iki 49¼-50. Tai geras ženklas. Katalikų grąsinimai, kad bedieviai nupuldins lito kursą, kaip matome, neišsipildė.

MUSŲ TAKTIKOS KLAUSIMU.

Žymesnė dalis Amerikos lietuvių laikraščių pripildo savo editorialus daugiausia polemikomis, ginčais su kitomis srovėmis. Šis paprotis taip prigyjo, jog sakoma, kad rašytojas nesijaučia gerai, neuždrožęs kam nors, o skaitytojai nekreipią domės į straipsnius, kuriuose nesimato polemikų. Jei taip dalykai stovi, nieko nepadarysi Visa domė tuomet reikia atkreipti į tai, kad pertoli nenuvažiuoti. Yra keletas laikraštininkų, kurie atakuoja sandariečius, vien tuo tikslu, idant parodžius savo ekzistavimą, kurio kitaip nepastebėtų plačioji visuomenė. Tuli vėl tarpusaviniuose ginčiuose neieško daugiau nieko, kaip asmeniškos garbės. Per ilgus metus, sekdamas musų spaudą, aš labai retai teužtikau rimtą, nuoširdžią polemiką. Mano patarimas sandariečiams butų toks — nekreipiant domės nei į kairės nei į dešinės pusės tuščius užsipuldinėjimus, eikim savo keliu ir dirbkim konstruktyvį darbą. Musų laikas perbrangus, kad eikvoti jį mažmožiams.

VALSTIEČ. - LIAUDININKAI

Sandariečių Seimas pasveikino Lietuvoso prezidentą Dr. K. Grinių; ministerių pirmininką--Sleževičių ir visą valstiečių-liaudininkų partiją. Paskutinėse kovose už lietuviškąją demokratiją jie ir sandariečiai ėjo išvien sujungtomis rankomis ir širdimis. Tai buvo svarbus persilaužimo momentas. Katalikiškoji valdžia per savo atsiųstus neoficialius atstovus Amerikoj dergė ir juodino pažangiąją visuomenę. Ačiu tam, daugelis metė rupintis apie Lietuvos reikalus ir nuėjo į amerikoniška politiką.

Atsistojus valstiečiams liaudininkams ir jų rėmėjams į valdžios priešakį, pradeda reikštis naujas gyvybės pulsas ir brėkštis antrasai pavasaris Amerikos lietuvių tarpe. Pasireiškia didesnis susijdomavimas Lietuva, randas daugiau noro pasidarbuoti jos gerovei; žodžiu — mes prabundam. Valstiečiam-liaudininkam yra svarbu, kad sąmoningų ir valstybiniai nusistačiusių žmonių skaičius didėtų. Sandariečiai tą padės jiems įvykinti. Valstiečiam liaudininkam taipgi rupi, kad Lietuvoj nebeužeitų tamsos dienos ir vėl nesutrukdytų pažangumo ir demokratijos augimą. Čia mes irgi busime jų remėjai. Jie stengiasi pagerinti lietuvių ekonominę ir finansinę padėtį ir sandariečiai, be abejo, bus su jais.

Kame tik musų pagalba pasirodys reikalinga, mes niekad nepasivėlinsim ją suteikti valstiečiam liaudininkam.

Amerikos Lietuvių Diena.

Greit ir nesugrįžtamai srovena upelyje vanduo, dar greičiau bėga žmonijos gyvenimo dienos. Praeities tamsybėse nejučiomis dingsta metai, dešimtys metų... ištisi amžiai. It įtužusios audros nuvalo visą ką sutinka kelyje, su šaknimis rauna šimtmetinius medžius, griauna namus ir net ištisus kaimus, miestelius išardo, taip amžiai naikina ir keičia žemės veidą: ten kur praeityje buvo ir bangavo neišbrendami miškai — šiandien liuliuoja išaugę javai; kur buvo neišbrendamos pelkės, balos — šiandien išstatyti didžiuliai miestai; kur pirma vandenys laikė apglėbę žemės plotus — ten šiandien žaliuoja gražiai sužėlusi žolelė. Mainosi gamta, keičiasi gyvenimo sąlygos bei aplinkybės, didžiausius perversmus įnešdamos žmonijon, jos kulturinin, ekonominin ir dvasinin gyveniman.

Atskleilę musų istorijos lapus, išvysime irgi didelių permainų. Musų tauta pati savo kilme buvo garbinga; garbinga savo kalba, nes žodžiais Vyskupo Vilisono ji yra "raktas visas pasaulio kalbas" Musų tauta išdavusi daug didvyrių, kurių dalis aplinkybėms susidėjus nors ir darbavosi svetimtaučių tarpe, vienok buvo musų tautos kilmės žmones. Musų tauta viduramžiuose buvo galinga. Ta galybė pražydėjo, kuomet sutriuškino nenugalimą viduramžiuose Europos galiuną — totorius, kurie norėjo pavergti visą Europą. Bet ilgainiui gyvenimo aplinkybės išplėšė musų tautos garbę ir galybę ir ją paskandino rusų ir vokiečių vergijoje. Ilgus metus musų protėviai sunkiai vergavo svetimtaučių prislėgti; baudžiavą čiulpė iš jų paskutines gyvybės jiegas — ištvermingas lietuvis savo kantrumu nugalėjo senovės amžių liekanas Europoje ir susilaukė laisvo žemdirbio gadynės. Spaudos persekiojimas, tamsybės ir įvairiausi suvaržymai neleido Lietuvos ukininku drauge su kitų šalių ukininkais sparčiai žengti prie kulturingesnio gyvenimo, prie savo buvio pagerinimo, bet užtai sustiprino įgimtą lietuviui atsparumą, ir ištvermingumą. Ir nors, kaip liudija istorija, žuvo pirmoji pasaulyje Aigypto valstybė, sunyko garsiosios Persijos ir Graikijos valstybės, sutrupėjo galinga Romos imperija, dingo pasaulyje daugelis tautų, tačiau mes, lietuviai, galime pasididžiuoti, kad neskaitlingoji musu tauta nežuvo. Ir dar daugiau: ant Rusijos griuvėsių dalies išdygo nauja valstybė — musu tautos valstybė. Vel išsiblaivė aptemusi musu Tėvynės padangė ir šviesiais keliais ji gali žengti savo garbingon ateitin.

Nors plati erdvė ir gilus vandenynas skiria Amerikos lietuvius nuo brangios Tėvynės; nors jų akys nemato žaliuojančių lankų ir žydinčių gėlių; nors ausys negirdi skambaus lakštingalės čiulbėjimo — vienok meilė prie saviškių ir gimtojo krašto dar dega jų širdyse. Ir ne kartą pareikšta ji ne vien maloniais žodžiais, bet parodyta ir darbais, pastangomis, gausiomis aukomis ir tt. Amerikiečiai lietuviai kiekvienai progai pasitaikius kėlė savo tautos vardą pasaulio akyse: padėjo atgauti Lietuvai savo nepriklausomybę.

Ir dabar Amerikos lietuvio visuomenei vėl artinasi puiki proga darbais parodyti meilė mylimai tautai, tautai vertai didžios meilės ir pagarbos. Toji proga yra "Amerikos Lietuvių Diena" š. m. Rugpjučio m. 28 d. — diena, kurioje Amerikos lietuvių visuomenė parodys, kad mylį savo tautą ir ją moka pagerbti.

"Amerikos Lietuvių Diena" sulig išgalių bus atvaizduota mus tautos garbinga praeitis, jos priespaudos ir pergalė. Jei gyvenimo aplinkybės neleido lietuviams turėti savo skyrių, pačioje parodoje ir parodyt musų dailės ir meno kurinių, tai Amerikos Lietuvių Dienos iškilmėse privalome parodyti nors musų istoriją, gyvenimą, gražiausias dainas, tautiškus šokius, baletus ir t.t.

Ne vien tėvynės meilė ragina Amerikos Lietuvius prisidėti ir dalyvauti šiose iškilmėse, bet taipgi ir pačių tautinio stiprėjimo reikalingumas. Amerikos Suvienytųjų Valstybių pagerbimo pareiga ir Amerikos Lietuvių vienybės gaivinimas.

Amerikos Lietuviams savo tauta mylėti yra ne vien kilnu, bet ir naudinga. Nes tautos meilėje gludi ir pamėgimas protėvių papročių gražių tos tautos savybių. Ilgalaikės priespaudos neleido jų pažinti pirmiaus gyvenusiems Lietuvoje amerikiečiams, jomis gerėtis ir didžiuotis. Priešinga, materialis vargas, kurs privertė žymią daugumą "Aukso Šalyje" sau geresnio gyvenimo jieškoti, pesimizmu užnuodijo ne vieno išeivio širdį. Ir tatai daugelis tų tėvų savo vaikams pasakojo vien apie Lietuvos purvą, savo vargus, kiaulių šėrimą ir tt. Patys nepažindami kilnių tautos savybių, vien tamsiose spalvose ją vaizduoja. Nestebėtina, tat, kad jaunoji karta iš vienos pusės girdėdama tėvų panašias kalbas, iš antros gi apsiausta galinga amerikonizmo banga silpnėja tautiniai, pradeda ištautėti. Drauge su ištautėjimo dvasia jaunosna širdysna skverbiasi ir dabartinio Amerikos jaunimo upo dvasia "I don't care" jų varios silpnumo žymė. Šioji vda Amerika yra lygi Prancijos doriniam smukimui, kuris ją privedė prie išsigimimo. Prisižiurėjus Amerikos šeimyniniam gyvenimui regim, kad "eidonkerizmo" dvasia arčiau už dorinį nusilpnėjimą ardo šeimynas.

(Seka ant 5 pusl.)

KAZYS IR DĖDE

— Na ir pasakyk tu man, dėde, kur tu buvai prapuolęs, kad per tokį ilgą laiką, aš tavęs neikur nemačiau?

— Nebuvau namie, vaike.

— Tai kurgi, dėde buvai išvažiavęs, ar pėščia išėjęs, kaip bolševikų delegatai iš Californijos į SLA. seimą?

— Buvau, vaike, net Chicagą pasiekęs, mat lankiausi katalikiškam seime.

— Na, tai ką gero išseimavojote?

— Jokiu spasabu, vaike, negaliu pasakyti, nes nei aš pats nežinau, kaip ten viskas išėjo...

— Jeigu dėde ten dalyvavai, tai visgi turėjai kokį nebut sįlą ir žinojai kokiu tikslu dalyvauji.

— Tame ir dalykas, Kazy. Aš važiuodamas mislinau, kad ten nuvažiavęs busiu garsiu žmogumi, bet pasirodė visai kitaip. Kaip pradėjo važiuoti iš viso pasaulio kunigai, vyskupai, kardinolai ir kitokie ponai. Net strošną žiurėti. Visi atvažiuoja gražiausiai apsirėdę; gražiausiuose automobiliuose. Žmonės tik žiuri į juos, o manęs tai niekas nei matyti nenori. Kaip atrodo, tai katalikiškas tikėjimas gerai stovi, jeigu turi tokių turtingų žmonių.

— Aš dėdei turiu pasakyti, kad šiandiena katalikiškas tikėjimas yra lyginai, kaip ir bile kokis biznis. Viskas, kas tik daroma, tai daroma neva ant garbės Dievo, bet faktiškas tai tik biznio padarymui.

— Jei tu, vaike, neišpažysti katalikų tikėjimo, tai taip ir šneki.

— Ne tame dalykas, dėda. Jeigu tu nesupranti, tai aš tau galiu faktais prirodyti.

— Na, gerai, prirodyk.

— Katalikų šventraštyj randam parašyta, kad Kristus, kurio mokslas dedamas katalikystės palaikymui, gyvendamas dirbo ir skelbė visai ką kitą, negu šiandiena jo mokslo skelbėjai. Kristus, ar jis buvo žmogus ar Dievas, mes į tai nesigylisem, vedė biedną gyvenimą. Jokių turtų jis netroško ir jų nesikrovė. Jeigu kas ką jam duodavo, tai jis išdalydavo biedniems. Jis nuolatos sakė, kad turtus nėra reikalo krauti. Jis ant tiek buvo biednas, kad jam prisėjus keliauti į Jeruzolimą, tai neturėjo už nuvežimą užsimokėti. Paprašė vieno gyventojo asilo ir ant jo nujojo. Dabar pasižiurėk, kas darosi tarpe šiandieninių jo pasekėjų. Tik dabar tu pats pripažinai, kad jie suvažiavo šilkuose šnipšdėdami; gražiausiuose automobiliuose sėdėdami. Gi tie vis turtai, tas visas perteklius, kokiu jie naudojasi, yra surinkta iš vargingų žmonių. Matote: šiandieniniai Kristaus pasekėjai vieton mokyti žmones, vieton ką jiems jų gyvenimui duotį — jie stengiasi tik patys sau pasinaudoti. Galima ir galybes prirodymų padaryti, bet apie tai pakalbėsime kitą sykį. Dabar pasakyk man, dėde, kaip ten viskas užsibaigė?

— Užbaiga, vaike, tai buvo prasta. Kada maršavome su ceremonijomis, tai kaip pradėjo lyti ir perkunas šaudyti, tai rodos nebuvo galima gauti. Matydami, kad bus bėdos, palikę viską leidomės, kur kurio kojos nešė.

— Taigi matai, dėde. Kunigai nuolatos skelbia žmonėms, kad perkunas, tai yra Dievo galybė. Jeigu taip yra, tai išeina, kad tenaitinis jusų parodavimas, netik kad nepatenkino Dievą, bet dar jį supykino. Jis turbut pamatė, kad ten suvažiavo gudruoliai, kad praplėsti savo biznį, tai ir užleido perkuną juos išgainioti. Jeigu sulyg kunigų skelbimo viskas, kas tik gamtoje apsireiškia priklauso nuo Devo, tai aišku, kad Dievas matydamas tokį suvažiavimą galėjo perkunui pasakyti palaukti, kol visos demonstracijos pasibaigs.

— Aš ir, vaike, negaliu suprasti, kaip viskas išeina. Man ir atrodo, kad tai Dievo rustybė buvo ant musų atsiųsta. Aš apie tai daugiau pagalvosiu ir kitą kartą pasakysiu. Dabar pasakyk man, Kazy, kas dedasi Lietuvoje, girdėjau, kad bedievių valdžia jau pradėjo valdyti Lietuvą.

— Taip, dėde. Nauja valdžia jau pradėjo savus darbus, o kunigams paliepė eiti į bažnyčias poterius kalbėti.

— Ar tu, Kazy, manai, kad Dievas, nenukoros Lietuvą, jei ją bedieviai valdys?

— Man atrodo, kad Lietuva laimingesnė bedievių valdoma, negu kunigai ją valdytų. Nes kunigams valdant gali su ja atsitikti taip, kaip su jusų paroda Chicagoje. Mat bedieviai nesitiki ir nelaukia jokių malonių nei iš jokių nežinomų aukštybių. Jie deda pastangas patys savo triusu ir protu susikurti tą, kas reikalinga gyvenimui. Partaigi man atrodo, kad Lietuva skubiai pradės tinkamai susitvarkyti ir bus žmoniškesnis gyvenimas.

— Gal, vaike ir tave teisybę.

JUOKAI.

KURIS MOKSLAS SENIAUSIAS.

Keturi mokslų atstovai: teisininkas, gydytojas, inžinierius ir komunistas susiginčijo kartą — kuris mokslas seniausias.

— Aišku, kad senų seniausias mokslas, tai teisė, —tvirtino juristas. — Juk Kainui Abelį nužuddžius, Dievas nagrinėjo pirmąją kriminalę bylą.

— Ką tu kalbi! — pasipiktino gydytojas: — juk dar prieš tai Dievas sutvėrė Ievą, o tai grynai chirurginė operacija! Matai, kad medicina atsirado seniausiai.

— Visai ne, gerbiamieji — sušuko inžinierius. — Juk pirmų pirmausia Dievas sukurė pasaulį — o tai tikriausias inžinerijos menas!

— Bet kažin kas pirm pasaulio sutvėrė chaosą? Tai mes, komunistai! Musų tad mokslas ir yra visų senausias — išrišo jų ginčą komunistas.

Tėviškos pagalbos išdavinys.

TĖVAS, (vakare, pagelbėjęs sunui išspręsti aritmetikos uždavinį, klausia sugrįžusį iš mokyklos sunų).

— Na, ką pasakė mokytojas, peržiurėjęs tavo uždavinį?

SUNUS. — Jis sakė, kad aš diena iš dienos daraus kvailesnis.

Elektros Jiega Amerikoje.

(Pagal Bostono Transcript)

Amerikoje, arba Suvienytų Valstijų respublikoje, elektros versmė yra galingiausia visam pasauly. Mat turi pragarišką spėką. Teikia pajiegą, šviesą, šilumą ir komunikacijai. Čia elektrikos išdirbystėje yra įdėta apie septyni ir pusė bilijonai dolerių. Elektrybė gamina 225 korporacijos, su 6,355 stotimis. Pajiegos žvilgsniu, visa motorinė elektrybė į vieną minutą duoda 40 milijonų arklių jėgos (viena arklio jiega yra 33 tukstančiai svarų spaudymo į minutą). Praeitą metą visos stotys pateikė 65 milionus kilovatinių valandų energijos. Šiemet manoma davarys iki 70 milijonų kilovatinių val. energijos. Tai jau bus tikrai pragariška versmė Amerikoj!

Vienas trečdalis elektrinės energijos apie 20 bilijonų kilovatinių val. pagaminama, arba išspaudžiama iš vandens. Du trečdaliai pagaminama iš anglies, aliejaus ir geso. Mat anglies, aliejaus ir geso pirmiausia padaroma mechaniška pajėga ir, paskui su Dinamo-elektro mašina mechaniška pajėga paverčiama į elektrišką energiją. Vandeninė elektrika spaudžiama taip: vanduo sulaikomas maždaug kaip Lietuvoj vandeniniu malunu ir vandeninė mašina išspaudžiama mechaniška pajėga. Hidro-elektro mašina, iš tokios vandens energijos pagamina elektriką.

Amerikos upės duoda apie 20 bilijonų kilovatinių val. energijos. Jeigu tokia energija butų gaminama iš anglies, tai reikėtų 24 milijonus tonų anglies. Kas abelnai kainuotų apie 110 mil. dolerių

Vandeninė elektrika didžiai sutaupo anglį ir kapitalą. Užtai musų federalė valdžia turi nuskyrus komisiją link elektros energijos padidinimo ir pagerinimo. Amerikos gabiausi elektros inžinieriai, iš trijų upių: Tennessee (Muscle Shoals), Conowingo's (teka per Pennsylvania, Maryland ir New Yorko valstijas) ir Pit (Californijoje). Shasto paviete, Californijoje prie upės Pit, jau baigiama statyti keturias elektrines stotis, kurios ant syk galės duoti 300 tukstančių arklių jėgos. Galės tolumoj už kokių 150—200 mylių vielomis perduoti ant syk 220 tukst. voltų galybės. Southern Edison Co., ant Kern upės, taip pat varys elektrą į Los Angeles, nuo 150 mylių tolumo. Pastaroji korporacija yra nuskyrus 375 milijonus dolerių delei padidinimo elektrinės jėgos.

Conowingo upės vandens užtverimas bus apie 27 tukst. ketv. mylių. Prie jos statoma septynios stotys. Sakoma, šita upė duos vandeninės elektros apie su virš vieną bilijoną kilovatinių valandų. Iš jos sems elektrą New Yorko, Pennsylvanijos ir Marylando miestai. Praeitą metą visoj Amerikoje (Suv. Valst.) viso buvo pastatyta vandens — elektros gaminimo stočių 23. Jos išspaudė 22 bilijonus kilovatinių valandų. Amerikoj visi elektro motorai mašina kuri elektriška energija vėl atgal paverčia į mechaniską pajėgą padaro tiek darbo per dieną, kiek reikėtų dirbti 170 milijonams darbininkų. Amerikoje yra apie 6 milijonai ukių, 5-6 procentas tų ukių vartoja ukės reikalams elektriką.

New Yorkas už vieną kilovatinę valandą moka 9 centus, o Bostonas 8 ir pusę cento. Link elektrinės šilumos. 10 kilovatinių valandų lygi 8,012 šilumos speigulių. Reiškia, už 90 centų gaunama 8,012 elektros šilumos speigulius. Čia matoma, kad elektros šiluma gana per brangi. New Yorke už tiek pat geso šilumos speigulių reikia mokėti tik 12 centų. Abelnai skaitant delei tiek šilumos, angliais kainuotų tik du centai. Mat 301 svaras anglies duoda 2,-900,000 šilumos speigulių. Trumpai sakant, vienas svaras anglies duoda 9,634 šilumos speigulius. Kame kainuoja tik 2-3 centai. Galų gale, elektros šiluma kadir brangi, bet paranki ir švari. Amerikoje apie 25 milijonai gyventojų jau vartoja elektros šilumą.

Dabar link šviesos. Amerikoj abelnai šviečia namus elektrika 85 procentų. Anglijoje namus šviečia elektrika tik 15-20 procentų, Lietuvoj tik 2-3 procentai. Francijoje tik 10 procentų. Vokietijoje tik 75 procentų. Detroite 100 procentų, apšviesti namai elektrika. Clevelande 95 procentai.

Naujovinioj civilizacijoj įžymiausias tvarinys yra elektrika. Elektrika yra tik kelių žmonių kurinys. Be Steimetzo, Edisono, Watto, Volto, Morses, Foradajo, Franklino, Gilberto, Markonio, Ampero ir Maxwello nebutų nei elektros. Kaip kas sako minios arba ir religija tveria civilizaciją. Musų laikų civilizacijos auklėtoja bei motina yra elektrika. O ją pagimdė čia paminėt 11 mokslo vyrų. Bet ne minios ir ne religija.

M. Stakėnas.

TMD. Seimas.

Seimą atidarė centro Prezidentas K. S. Karpavičius, 10:-30 valandą ryte, 193 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Mandatų priėmimui ir patikrinimui paskirta komisija iš K. Širvydienės ir O. Račkauskienės. Kol padarytas delegatų surašas, buvo pašaukti pakalbėti; seniausis seime esąs TMD. narys, Sandaros Prezidentas A. B. Strimaitis, kuris perbėgo trumpais ruožais draugijos istoriją, ragino stiprinti nusilpusias jėgas kulturos darbams.

Antras kalbėjo "Vienybės" redaktorius J. O. Širvydas. Nurodinėjo kaip yra butinai reikalinga lietuviams turėti pilną Lietuvos Istoriją ir ragino kad TMD. pasiimtų sau augščiausiu uždaviniu dabar kuomet Visasvietinė Istorija bus išleista, kad imtusi už išleidimo Lietuviškos Enciklopedijos, nes tai yra begalo svarbus kulturinis žingsnis.

Renkama seimo prezidiumas. Išrinkta seimo vedėju P. A. Dėdynas iš Worcester, Mass.; pagelbininku V. Vitukynas iš New Britain, Conn. Sekretorium V. Širvydas iš Brooklyn, N. Y.

Sutvarkymui įnešimų, laiškų skaitymo ir aukų priėmimo komisijon išrinkti J. Sekys, V. P. Jankus ir P. Pikšris.

Knygų peržiurėjimo komisijon išrintki A. B. Strimaitis ir J. Ambraziejus.

Sekretorius skaito praeito seimo protokolą. Priimti raportai Pirmininko, Vice-Pirmininko ir Sekretoriaus. Iždininkas raportuoja kad leidžiant Visasvietinę Istoriją iždas pusėtinai aptuštėjęs; Knygiaus raportas priimtas raštu. Literatiško Komiteto raportas išduotas žodžiais.

Skaityta laiškas nuo "Kulturos" Bendrovės iš Lietuvos.

Išklausoma laiškai su linkėjimais ir aukomis. Gausus delnų paplojimas. Aukų susiųsta $187.01.

Padaryta sesijos pertrauka iki antrai valandai po pietų.

Susirinkus antron sesijon buvo svarstomi įnešimai. Nutarta pakelti mokesčiai iki $2.-00 nuo 1 d. sausio, 1926 m.

Nutarta išleisti dvi knygi iki ateinančiam seimui.

Paimti Wisconsin'o apskričio įnešimą domėn.

Knygų siuntinėjimas palikta taip kaip dabar, prisitaikant prie aplinkybių, taikintis prie kuopų reikalavimų.

Šiame protarpyje pasinaudojant, progomis padaryti vajų pakėlimui iždo ir padauginimui narių.

Knygas parduoti už pusę kainos per tam tikrą laiką.

Paskelbtos finansinės sąskaitos; nutarta garsinti organe kas tris mėnesiai. Dr. V. Kudirkos paminklo pastatymui fondo reikaluose, nutarta išrinkti komisija. Komisijon įėjo Mingilas, Dėdynas ir Masickas, kurį veiks kontakte su TMD. Centro Valdyba ir pinigai bus siunčiami TMD. iždininkui.

Nutarta dalyvauti Philadelphijoj Lietuvių šaukiamam visuotinam seime; išrinkti pasiuntiniais J. Ginkus, K. Širvydienė ir Dr. Bernotaitė.

Pasiųsti paraginimus TMD. kuopoms rengti kulturiškas paskaitas ir prakalbas.

Nutarta pasiųsti pasveikinimas SLA. Seimui, su linkėjimais, kad apvalytų organizaciją nuo svetimų Valstybių g valų.

Rezoliucija už atvadavimą sostinės Vilniaus.

Seimas nutarta laikyti ten kur Sandaros seimas bus laikomas.

Delegatai sumetė aukų $18.-00. Seimo vedėjas ilga karšta kalba uždarant seimą pakvietė pakalbėti P. Mikolainį.

Seimas uždarytas 6:00 valandą vakare.

A. B. Strimaitis.

GERIAUSIAI DIRBTI SANDAROJE

Amerikos Lietuvių Diena.

(Seka nuo 4 pusl.).

Nuo šio nelemto likimo gelbėti musų tautą, ypač jaunimą Amerikoje ir yra vienas iš didžiausių priemonių — pamylėjimas savo tautos ir jos kilnių savybių. Bet pamylėjimas veda vien pažiniman. Taigi privalome visas priemones panaudoti, kad Amerikos Lietuvių jaunuomenė supažindintį su musų tautos gražiomis savybėmis. Tomis savybėmis musų tauta yra turtinga: dora, tikėjimo meilė, ištvermingumas, įgimtį gabumai mokslo ar meno srytyje blaivi pažiura ateitin — taį gėlės puošančios lietuvio širdį.

"Amerikos Lietuvių Diena" ir yra viena iš tam tikslui gražių progų ir ji bus gyvas vaizdas, gautas iš užlaikymo minėtų savybių. Žuvo didžiulės valstybės, sutriuškėjo galiunai, bet dora ir maža lietuvių tauta, nusikračius vergijos pančius, atsistojo ant savo vergikų griuvėsių. Mes keldami savo tautos garbę ir jos gražių savybių kilnumą pilnai galime ant savo plakatų išrašyti: "Doros ir tikėjimo vaisius — tautos nemirtingumas".

Geriau pažindami savo tautos garbę, garsiau žengsim ir mes Amerikiečiai Lietuviai gražesnėn savo ateitin, rupestingiau stengsimės šviesti savo vaikus, kad iš fabrikų ir kasyklų išvesti juos į šviesesnę ateitį, nutiesti jiems kelią į geresnį gyvenimą. Musų tauta išdavė didvyrių Rusam, Vokiečiam, Lenkam, išaugins ji dar geresnius didvyrius šiai antrai musų tėvynei, Amerikai, pagimdys jai naujus karžygius, Kasčiuškas... Musų tautos garbinga praeitis švies savo sunainių kelią čia išeivijos kraštе ir ves juos laimngesnėn ateitin.

Amerikos Suvienytosios Valstybės apvaikščioja savo 150 metų nepriklausomybės sukaktuves. Jos iškovoję nepriklausomybę dailiai sutvarkę šį kraštą, sudarė jaukią prieglaudą ir del 700.000 lietuvių. Amerikos Suvienytųjų Valstybių nepriklausomybė priglaudė daugelį pabėgusių nuo Rusijos valdžios persekiojamu, neoorėjusių jos kariuomenėje vargti —svetimtaučiams tarnauti, nušluostė vargo ašaras daugybei Lietuvoj buvusių varguolių. Jei šiandien Amerikos lietuviai dailiai pasirėdę, skaniai pavalgę, gražiuose namuose gyvena ir daugelis automobiliais važinėja, tai pirmutinė tam nutiesė kelią Amerik. nepriklausomybė. Taigi A. S. Valstijų džiaugsmas—drauge ir Amerikos lietuvių džiaugsmas.

A. S. Valstybių džiaugsmas — yra ir Lietuvių tautos džiaugsmas, nes musų tauta asmenyje musų garbingo vado generolo Tado Kosčiukos prisidėjo prie jos nepriklausomybės iškovojimo. Mat, išsivadavęs i Petrapilio kalėjimo generolas T. Kosčiuška dar su neužgijusiomis žaizdomis, kurias gavo su savo priešais — rusais, išbėgo Amerikos George Washingtono stovyklon ir prašėsi priimti jo kariuomenėn. Washingtonas užklausė: "Ką moki, Tamsta?" — T. Kosčiuška atsakė: "Išbandyk mane, p. Generole." Tuomet jis gavo buri kareiviu, su kuriais nepaprastai greit atsižymėjo. Tada Washingtonas pašaukęs į savo stovyklą pabučiavo sakydamas: "Nuo šios dienos esi mano sunus". Po to buvo pakeltas generolu ir apdovanotas didžiais žemės plotais. Amerikai jis gi paliko labai didelę atmintį, išstatydamas tvirtovę ir įkurdamas akademiją West Point'e ant Hudsono upės. Ši akademija yra liudininku, kad lietuviu tauta yra dalyvavusi A. S. Valstybių nepriklausomybės iškokovojime, o tatai ir 150 metų nepriklausomybės apvaikščiojime mums reikia ypatnigu budu pasižymėti ir pasirupinti labiau susiartinti su kadaise buvusios bendros nelaimės žvilgsniu giminingą šau Amerikos tautą.

Amerikos Lietuvių Diena — Amerikos lietuvių vienybės diena. Visi mes esame arba ... Lietuvos atvykę, arba lietuvių tėvų vaikai. Nors tarpe svetimtaučių gyvename, bet visų musų gyslose teka lietuvių kraujas, ir savuosius arčiau vienas kito traukia. Tiesa, nusiskundžiama, kad Amerikiečiam stinga vienybės, nes pasaulėžiuros nevienodumas suskaldė partijomis ir nustatė juos vienus prieš kitus. Amerikos Lietuvių Diena — vienybės diena, kurioje kilniausių idealų —tėvynės meilės ir dėkingumo, šiai antrajai savo tėvynei suvesti visi galėsime bendrai pasidžiaugti ir pasidalyti tais maloniais įspudžiais, kuriuos širdžiai suteikia įgimtas tautiškos vienybės jausmas. Bendra nelaimė — išeivio likimas mus verčia spiestis venybėn. Vienybėje budami ilgiau nežusime tautiškai ir garbingais protėvių keliais drąsiai žengsime šviesesnėn ateitin.

Galutinai, Amerikos Lietuvių Diena — yra istorinė Amerikos Lietuvių gyvenimo diena, musų iškilmingas dalyvavimas Amerikos Suvienytųjų Valstibių istoriniame jubiliejuje paliks užrašytas jų istorijos lapuose.

Sesqui-Centenial Lietuvių Komitetas pasistengs irgi išleisti "Amerikos Lietuvių Dienos" istoriją, kur už šimto metų, ar daugiau, kuomet, jei ateis laikas, kad Amerikoje lietuvių nesiras, bet joje liksis lietuvių buties žymė. Šioje istorinėje knygoje bus užrašyta ir fotografijomis parodyta "Amerikos Lietuvių Dienos" vaizdai, kurie ludys, kad buta garbingų sunainių, mylėjusių savo Tautą ir Tevynę.

Presos komisija:
S. Draugelis, M. Grigaliunienė, Z. Jankauskas, K. Celedinas, O. Ungurutė K. Dryza, K. Vidikauskas.

Pajieškojimai.

IEŠKAU trijų pusbrolių — Juozo Antano ir Kastano Pocių. 1913 m. gyveno Worcester, Mass. Iš Lietuvos paeina Vienkiemis Stabių, Varnių valsčiaus, Telšių apskrico. Prašau širdingai patiems atsišaukti, ar žinantiems apie juos pranešti man. Už ką busiu dėkinga. **Aleksandra Pociutė, po vyru Žičkienė, 1317 Herrick ave., Racine, Wis.** (23)

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSULATAS PAJIEŠKO:

1) MINGILAS, Juozas, prieš porą metų gyvenęs Bangor, Me.

2) SURVILIENĖ-MINDERIENĖ, Zofija, buk tulą laiką gyvenusi New Yorke.

3) NARPELIS, Jonas, gyvenęs apie New Yorką.

4) JANKUNAS, Jonas, atvykęs Amerikon 1907 metais ir gyvenęs apie New Yorką ir Bostoną.

Ieškomieji arba kas apie juos žino, prašome atsiliepti šiuo antrašu: **Lithuanian Consulate,** 38 Park Row, New York, N. Y.

Geriausi paišeliai, naudoki juos.

Lietuviai Amerikoje

HUDSON, MASS.

Musiškiai bolševikai per tulą laiką tylėjo, mat buvo prisvaigint vietinio kunigo, kuris juos pusėtinai buvo išgązdinęs. Mat kada kunigas padarė ant jų "ablavą", tai jie jau ne giedojo, kaip gaidukai ant tvorų pasistiepę, bet buvo virtę net gerais katalikais. Visi savo raudonas naktaizas buvo sukišę į kumodes ir tapę net gerais katalikais. Žiurėk budavo ir paamtysi, kaip vienas bolševik. pasikišęs vištą po pažasčia kaip žydelis, kitas kitokių kokių daiktų pasiėmęs ir traukia gatvėmis. Žmonės sakydavo, kad tai neša kunigui, kaipo pareikšdami savo ištikimybę. Daugelis iš jų nuolatos lankė bažnyčią ir net išpažintį ėjo, kad tik kunigo akyse nusikračius bolševizmo, kaip žydas grekus ant upelio kranto.

Bet dabar, po tulo laiko, jau pradeda atsikvotėti ir vėl jau ieško surukšlėtas raudonas naktaizas ir pradeda giedoti bolševikiškas gadzinkas. Štai "Vilnyje" jau jie rašo apie Sandariečius, buk Sandariečiai eina į bažnyčią. Jeigu Sandarietis ir nueina, tai nėra nieko stebėtno, nes Sandariečai pripažysta sąžinės laisvę, bet kada eina patys bolševikai, kurie esą bažnyčios didžiausi priešai, tai buna keista. Pasižiurėkit patys į save, ar senai nusikabinėjote nuo kaklų ražančius ir nuo lentynų nuiminėjote kryželius, kurie stovėjo kičinuose. Kada airių kunigas paklausdavo ar tu bolševikas, tai rankas susiėmę sakydavote, kad ne, net ir į ranką pabučiavote.

Jeigu jau kalbėti apie ėjimą į bažnyčią, tai pasižiurėkite patys į save. Kodel nieko nesakote jusų narei M. B., kuri eina išpažinties. Kas vedžiojo bažnyčioje žmones, ar ne S. J. Kas neša vaikus prie krikšto, ar ne komunistai? Čia randasi vienas didžiagalvis komunistas, kuris jau baigė imti divorsą su savo protu. Jis prirašo visokių nesąmonių ir paskui išsikirpęs laksto kaip katė su pusle. Apie jį pakalbėsime kitą kartą.

Dar noriu paklausti: kas paklodes buvo į maišą susikimšus, ar ne komunistų vado stražninkienė. Kas krautuvėje atsiklaupus prisiekė daugiau nevogti, ar ne stražninkienė? Kas sudraskė moterei drabužius, ar ne Bimbos pasekėja? Butų galima ir daugiau prirašyti, tik gaila laikraštyje vietos.

Pakeleivis

CHICAGO, ILL.

Rymiokų demonstracija.

Birželio 20-tą dieną paminėjimui "eucharistinio kongreso" taip kitataučiai, taip lietuviai rymiokai demonstravo: pirmiausiai špukavo gatvėse, o paskui susimetė Armory salėn, tenai buvo parapijonų vadų ir kunigų spyčiai, kurie visi didžiavosi, kad Romos katalikai. Iš tikros jų širdies gyrė Romos dogmas, tuomet nei žodžiu neminėjo nuoskaudas tas, kurias Romos despotai padarę Lietuvai! Jie nesakė tamsiems jų parapijonams, kad Romos karalius, pasitaręs su lenkais, išplėšė Lietuvos Vilnių, pripažino lenkams jį! Jie nei žodžiu neminėjo, kad dar lenkai katalikai grobia lietuvių žemę, šaudo juos! Ir nenusistebėjo lietuviški tamsybės apaštalai, kad Romos "šventas tėvas" ne tik nepasmerkia lenkų prakeiktą darbą — lenkišką žmogžudystę lietuviams, bet dar tyli! Rodos sako: "Tegul lenkai naikina lietuvius, taip ir reikia!"

Kunigų ir davatkų suorganizuoti tamsus parapijonai, kurie vadovavo demonstracija, nešė šale Lietuvos vėliavos Romos vėliavą. Baisesnio pajuokimo Lietuvos vėliavos negali buti!

"Naujienų" gužynė.

Birželio 27-tą dieną Černausko aržuolyne buvo "Naujienų" metinė gužynė. Žmonių suėjo, bet vieta tai prastesnė, negu Egipto pekloje: baragas šokėjams pastatytas ant molio, šalevietės netaisytos, pats žardis nevalytas. Oras toje vietoje labai netikęs, nes veikia dulkės ir senų aržuolų dvokimas. Tokia vieta tinkama tiktai skuras džovinti.

Programo nebuvo, tiktai grojo muzikantai ir šokinėjo ilgakojai. Prie tų veikė burtininkas, kuris gyrėsi, paleisiąs balandėlius skraidyti ir paršauksiąs atgal. Pasirodė priešingai: paleisti balandžiai išskrido ir negrįžo.

Vienas dalykas labai pažymėtinas, tai tas, kad "Naujienų" gužynėje kaž-koki žmonės, matyt svetimtaučiai, pasitaisę barikadas lošė pinigais! Teko matyti, kad daug žmonių tenai prakišo pinigų. Nežinia, kas tuos gamblerius "N." gužynėn užprašė, bet labai negražu!

Nemalonu, kad "naujieniečiai' taip žemai nupuolę. Šitoje gužynėje jie nedavė mielo programo, nepalinksmino susirinkusią publiką dainelėmis, nepasakė pamokinančių prakalbų, ir t.t., bet burtais, monais ir zababonais vaišino! Net pats Pijušas Grigaitis, "N." redaktorius, neprisrengė r nespyčiavo. Tuli žmonės sako, kad P jušas bijojęs komunistų keršto. Pereitais metais jis buvo nukauktas, tai dabar turbut bijo komunistų ir duko...

Matote iki kiek "N." rėksniukai įsigyveno, kad nepajėgia surengti linksmius ir pamokinančius piknikus, bet rengia šaukia žmones burtiškon gužynėn! Sarmata!

Tsfu.

WORCESTER, MASS.

Šiuomi pranešame Worcesterio Lietuvių draugijoms ir parapijoms, kad Lietuvių Ukėsų Pašalpinis Kliubas rengia bazarą Lapkričio 11, 13, 12 d. 1926, Father Mathews Hall, 118 Green st., Worcester. Tad nuoširdžiai prašome nerengti minėtose dienose jokių parengimų, L. U. P. Kliubas gyvuodamas jau su virš dvidešimts metų, niekad kelio neužkirto kitoms draugijoms bei parapijoms parengimuose.

Kaip visiems yra žinoma, L. U. P. Kliubas nori pasistatyti sau nuosavą namą ir tam tikslui rengia bazarą.

L. U. P. Kliubo Valdyba

HARTFORD, CONN.

Gera proga lietuviams.

Organizuojasi čia lietuvių kalbos mokykla. Gera proga, kaip jauniems taip ir suaugusiems pramokti lietuvių kalbos, rašybos ir dailiosios literaturos. Sumanymas del letuviškos kalbos pamokų kilo del to, kad šią vasarą vieši čia, pas savo pusbrolį Jonas Steponaitis. Jisai apsiima patarnauti lietuviams šiame reikale, jei atsiras nemažas skaičius norinčių mokintis.

Mokyklos komiteto prašoma veikti sparčiau, kad neprabėgtų vasara veltui. Veikėjai ir draugijų atstovai, kurie del šio darbo neesate geraį apsipažinę ir informacijų dėliai, ateikite bile vakarą ant 64 James st. (antros lubos). Čia pasikalbėsime ir nustatysime laiką, kada bus patogiausiai mažiems ir dideliems mokintis.

Mokyklos Komitetas

LOWELL, MASS.

Tulas žmogelis prisidengęs maska "Keleivyje" pradėjo rašyti visokias nesąmones. Jeigu esi teisingas, tai mėgindamas teikti kitiems kritikas, kodel bijai parodyti savo tikrąjį veidą? Mat pas mus yra tokių žmonelių, kur vienas tarnauja klerikalams, kitas komunistams, o per spaudą šmeižia "Keleivyj". Jeigu nori kitus įtikinti, kad teisybę kalbi, tai kalbėk po pilnu savo vardu, o kada to nepadarysi, tai busi tikras melagis.

A. Gaidys

PERKUNAS PATAIKĖ Į MUZIKANTĄ.

Sekminių pirmą dieną Raudondvaryj šaulių gegužinėje į muzikantą Valiukevičių trenkė perkunas. Čia pat stovėję jį tuojau apiberė žemėmis ir nelaimingas tuo budu buvo išgelbėtas. Apdegė tik pusė veido.

GARSINKIS "SANDAROJ"

TURĖSI PASEKMES

BIZNYJE

SLA. Seimas.

(Tąsa)

Trečia sesija atidaryta 9:45 ryte, šaukiama atstovų vardai.

Sekretoriaus pagelbininkas skaito pirmos ir antros sesijų protoktolus.

Išklausius pirmos sesijos protokolą, bolševikų bloko kalbėtojas padaro pastabą, kad "dr." Siurba nėsas Brooklyno gyventojas, bet San Francisco, Cal. Prezidentas atsakė, kad "dr." Siurba pats pasisakė, kad gyvenąs Brooklyne ir turįs geriau žinoti kur jis gyvenąs, negu pastebėtojas.

Išklausius, protokolas buvo priimtas.

P. W. Birštonas duoda įnešimą, kad pasiųsti pasveikinimą Suvienytų Valstijų Prezidentui Coolidge. Seimo Prezidentas paprašo atstovus atsistoti, kurie sutinka su tokiu įnešimu; diduma atsistojo, pareikšdami savo norą tokį pasveikinimą pasiųsti; bolševikų blokas sėdi.

Antroj sesijoj bloševikų bloko tuli delegatai aiškinosi, kad nepritarė siųsti pasveikinimą Lietuvos Prezidentui delto, kad esą šios šalies piliečiai, o šiandien, kuomet buvo balsuojama pasiųsti Suvienytų Valstijų Prezidentui ir vėl sėdėjimu priešinosi; tai buvo klausimas kas jie pervieni, kad ir savo šalies prezidentui nepritarė siųsti pasveikinimą.

Mandatų komsija perskaitė laiškus, skundą ant Cicero, Ill. kuopos atstovo Danta. Rekomendacija nuo komisijos, kad delegatas butų atmestas, nes kuopos įnešimas buvo nutarta, kad delegatas seiman nebutų siųstas. Įnešimas buvo, kad tam delegatui suteikti balsą, 92 už įnešimą, o 105 prieš.

Delegatas atmestas.

Inteligentų 36-tos kuopos, Chicago, Ill., skundas ant tos kuopos atstovų, butent: Buragas, Lietuvininkas, Klastauskas, Marcinaitė ir Andriulis. Nelegališkumo priežastis ta, kad delegatai buvo išrinkti ne sulig SLA. konstitucijos nurodymų. Rekomenduojama, kad nelegaliai rinkti butų atmesti. Pirmininkas leidžia pasiaiškinti 35-tos kuopos atstovus, bolševikų laikraščio "Vilnies" redaktoriui Andriuliui. Išklausius pasiaiškinimo, Centro Sekretorė pranešė, kad skundas buvęs vėlai prisiųstas ir nebuvo laiko susirašinėti ir ištirti skundo teisingumą; balsuojant mandatų komisijos rekomendacija vienbalsiai atmesta. Delegatai priimti.

Komisija praneša, kad 291-mos kuopos iš Easton, yra paduotas skundas, nelegaliai delegatai prisiųsti, Bimba ir Klova. Skundas pamatuotas tuomi, kad renkant delegatus balsavo nepilnai išbuvę nariai SLA. sulig įstatų nurodymo. Komisija rekomenduoja delegatus atmesti. Prezidentas duoda balsą kuopos atstovams, Bimbai pasiaiškinti. Bimba gavęs balsą, kalbėjo taip greit ir taip ilgai, kaip kad žirnius bertų. Išklausius pasiaiškinimo, bet įnešta, kad komisijos rekomendacija butų priimta. Balsų didumu rekomendacija buvo priimta. Delegatai nusiųsti ant balkono.

208-tos kuopos delegatų nelegališkumas pamatuojamas, kad delegatų rinkimai buvo padaryti ne sulig konstitucijos reikalavimų, kad delegatai buvo išrinkti 30 dienų prieš seimą, o rinkimai buvo pervėlai. Komisija paliko šį klausimą Seimui išspręsti. Aiškinasi delegatas, kad jie buvę išrinkę šešis delegatus, net kovo mėnesyje, bet kuomet gavo iš Centro pastabą, kad jie gali siųsti tik 5 delegatus, tai delto buvo sušautkas susirinkimas birželio mėnesyj, kad atmesti vieną delegatą ir slaptu balsavimu vienas delegatas buvo išrinktas Seiman nevažiuoti.

Po pasiaiškinimo, buvo įnešta per M. Mažiukną, kad šitie delegatai butų atmesti, reikalaujama, kad butų balsuojama australišku budu. Sekretorius šaukia balsais delegatus. Atmest balsavo 114 balsų, priimt 84 balsai; delegatai atmesti.

Kadangi delegatai leidžiasi šitokius klausimus diskusuoti, ir net "roll call" naudoti, negalima nepastebėti, ant kiek yra užsispyrimo laužyti SLA. konstituciją. Na, ir norima, kad butų galima rimtai kiti klausimai rišti.

Sesija buvo pertraukta iki antrai valandai po pietų.

Susirinkus antron sesijon, peršaukiami delegatų vardai.

Užsiregistravo pribuvęs delegatas iš Baltimore, Md. Jonas Bajoras,.

Pirmininkas daro pranešimą, kad Vaičkaus dramos teatras ši vakare, kuris nebuvo skelbtas, pašauktas pats p. Vaičkus paskelbti savo teatro reikalus; p. Vaičkus trumpoje kalboje nurodė, kaip yra svarbu lietuviams turėti meno ir kulturą.

Antras pranešimas, kad vakarienė ant laivo "Estonia" bus 7-tą val. vakare.

Paduotas skundas ant 129-tos kuopos Chicago, Ill. Skundą pridavė Chicagos tuli nariai; kamisija rekomendavo skundą atmesti. Rekomendacija buvo paremta ir didumu balsų priimta.

Skundas 13-tos kuopos Minersville, Pa. Skundas pamatuojama tuomi kad renkant delegatus, balsavimo laike balotą parašęs kitas už nemokantį rašyti. Skundas pasirodė nepamatuotas, delegatas priimtas su sprendžiamu balsu.

Indiana Harbor kuopos delegatai nelegaliai išrinkti, pamatuojama, kad yra prisiųstas rašytas skundas.

Skundas pasirodė neteisingai pagamintas, apgavingu budu parašai surinkti po skundu. Po diskusijų, advokatas K. Jurgelionis interpeliuoja įstatymus. Didumu balsų, 104 prieš 89, delegatai buvo priimti.

Išsibaigę skundai, Pirmininkas pareiškė, kad yra kitų komisijų paskyrimas. Balsuojama ar seimas skirs ar Prezidentas. Didumu balsų nutarta pavesti Prezidentui paskirti komisijas.

Skaitomas praeito Seimo protokolas. Sekertorė p. P. Jurgeliutė bando skaityti protokolą, bet delegatai didumoje sukyla ir eina parukyti. Pertraukta skaitymas protokolo ir padaryta 10 minučių pertrauka.

Po pertraukos skaitoma toliaus protokolas.

Įnešimų komisija: A. B. Strimaitis, Z. Šalnienė ir J. M. Bučinskas.

Skundų komisija: P. Žiuris, P. Birštonas ir M. Baltuškienė.

Rezoliucijų komisija: Dr. Puskunigis, S. Bakanas ir Dr. M. J. Vinikas.

Finansų komisija; p. Baldauskiutė, P. Petraitienė ir p. Karosienė.

Prezidentas perskaitė tekstus pasveikinimo Lietuvos ir Amerikos Prezidentams ir Lietuvos Seimui.

Sesijos pertrauka iki 9:00 valandai ryto.

Priimama praeitų dviejų sesijų protokolai po išklausimo.

Prasideda priėmimas Centro Valdybos raportai.

Penkta sesija atidaryta 9:00 val. ryte; šaukiama atstovų vardai.

Priimamą praeitų dviejų sesijų protokolai po išklausimo.

Prasideda priėmimas Centro Valdybos raportai.

Prezidentas skaito savo raportą. Išklausius, buvo statomi įvairus klausimai; su klausimais bolševikų bloko delegatai taip įsikarščiavo, kad Vice-Prezidentas nė prašymais nė barškinimu kujeliu negalėjo sustojusių bolševikų susodinti. Tuomet Prezidentas reikalavo nusiraminti ir pareiškė, jeigu nenusiramins, tai bus panaudota kitokia metoda. Tuomet Seimas susitvarkė; raportas buvo didumu balsų priimtas.

Vice-Prezidento ir Sekretoriaus raportai išklausytį ir priimti.

Skaitoma laiškai su linkėjimais ir aukomis, delnais plojimas. Sesija pertraukta iki 2:00 valandai po pietų.

Susirinkus šeštai sesijai, tęsėsi raportai: Iždininko, Iždo Globėjų, Daktaro-Kvotėjo, ir rekomendacijos kad Seimas suteiktų budus ištraukti Daktaro-Kvotėjo urėdą iš politikos, t. y. iš visuotino narių balsavimo. Išklausius Daktaro-Kvotėjo raportas delnų plojimu priimtas.

Skaito raportą "Tėvynės" redaktorius. Išklausius raportas priimtas. Opozicija stato vairius užmetimus redaktoriui už netalpinimą raštų "Tėvynėje." Po karštų užsipuldinėjimų ant redaktoriaus, redaktorius Vitaitis atsakinėdamas į jam daromus užmetimus išnešė aikštėn, kad po Wilkes-Barre, Pa., praeito Seimo bolševikų frakcija laikiusi poseiminę konferenciją ir tenais buvo nutarta visais budais diskredituoti Pildomąją Tarybą, "Tėvynės" redaktorių ir visus tuos kurie nesutinka su bolševikų taktika. Toje konferencijoje tokį diskreditavimo darbą apsiėmė atatinkamai varyti "Vilnies" redaktortius V. Andriulis, ir R. Mizara, "Laisvės" redaktorius. Įrodymui kad tokis nutarimas buvo pildomas per du virš įrodytus nariu, Vitaitis nurodė jų redaguojamus laikraščius.

Po Vitaičio kalbos, Andriulis pareiškė, kad tokios konferencijos bolševikai nelaikė ir tokių nutarimų nebuvo. Esas grynas melas ir šmeižtas.

Prezidentas pašaukė M. Kaginską, SLA. Iždo globėją, kurs paliudyjo, kad konferencija buvusi ir nutarimai buvę kaip kad Vitaitis perstatė ir kad jis toj konferencijoje dalyvavęs ir nutarimus girdėjęs. Išgirdus tokį liudymą, buvo įnešta ir paremta, kad Andriulį ir Mizarą už konspiraciją ir atakas prieš S. LA. veikėjus, Pildomąją Tarybą ir "Tėvynės" redaktorių, išmesti.

Eina visa eilė kitų raportų: Įstatų komisijos, Finansų komisijos, Kontrolės komisijos, Apšvietos komisijos, Labdarybės komisijos. Raportą skaito Centro Sekretorė, Sveikatos komisijos.

Įstatų komisijos raportas. Išsibaigus raportams, Įstatų komisijos narys advokatas K. Jurgelionis, skaito kuopų įnešimus. Įnešimų buvo viršaus šimto, tai sunku buvo kiekvieną įnešimą užrašyti ir galiaus interesuoja tik SLA. narius. Todėlei čion visus tuos konstitucijinius klausimus apleidžiama.

Sesija buvo pertraukta iki ryto, 9:00 valandą.

A. B. Strimaitis.

GERIAUSIAI DIRBTI

SANDAROJE

AR TĖVAI STATYTŲ PAVOJUN SAVO VAIKUS?

Tikrai ne. O vienok yra nesuskaitomi šimtai tukstančių tėvų su geriausiais norais, kurie nežino kad jų vaikai netinkamai penimi. Tikrai jei žinotų tai prašalintų tą. Daktarai bandymais surado kad kondensuotas pienas yra stebėtinas maistas vaikų sveikatai. Pridedant Borden's Standard ar Challenge Kondensuotą Pieną jus duodat vaikui valgį, kurs budavos jo sveikatą

Pabandykite Borden's Standard ar Challenge Kondensuotą Pieną tokiuose valgiuose kaip: pudingai, sosai, užsigardžiavimai, saldainiai ir kitur, kur reikia pieno ir cukraus. Išbandykte kavoje. Nereikės cukraus dėti. Vaikams duokite užtepę ant duonos ar cukrainių, ar su koko ar šokoladu vietoj pinigų pigių saldainių pirkimui, kurie neturi sotumo.

DYKAI.

Taupykite leibelius Standard ar Challenge Kondensuoto Pieno ir gaukite brangių dovanų už juos. Matote čia ant paveikslo naudingą peilį ir šakutes kuriuos gausit už 45 leibel. Šią dovaną ir daug kitų galite gauti taupydami leibelius nuo kenų. Pradėkite šiandie ir neškit į arčiausią dovanų krautuvę. Apžiurėję dovanas tikrai rasite ką naudingo jusų namams.

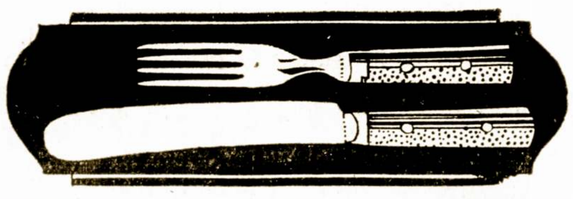

TAUPYKIT LEIBELIUS DĖL BRANGIŲ DOVANŲ

Musų Dovanų Krautuvės Bostone:
89 Friend St. arti Haymarket Sq.

KITOS DOVANŲ KRAUTUVĖS:

FALL RIVER, MASS.
14 — 3rd St,
arti Bedford st.

BRIDGEPORT, CONN.
105 Congress Street
arti Main Street

NEW HAVEN, CONN.
105 Temple Street

PROVIDENCE, R. I.
49 Aborn Street

Moterų Skyrius.

ŽODŽIAI IR DARBAI.

Pereitame "Sandaros" numery Chicagietė prisiminė apie So. Bostono Sandarietes. Jį tarpe kito ko sako, kad Bostonietės daugiau yra nuveikusios, negu buvo **pranešta. Aš** buma viena iš Bostono Sandariečių už save nekalbėsiu. Tik tiek turiu pastebėti, kad Bostonietės turi tikslą daugiau dirbti, o mažiau kalbėti. Nors vyrai dažnai pasako, kad moterys daugiau myli kalbėti, negu dirbti, bet šiame atvėjyje yra neteisybė.

Malonu yra girdėti gerb. Chicagietės išsireiškimą, kad ir jos greitu laiku mano sudaryti Sandariečių moterų kuopą. Tai labai pagirtinas darbas. Ištiesų reikėtų sudaryti Sandariečių moterų kuopas kiekvienoje didesnėje kolonijoje, kur tik randasi vyrų kuopos, arba kad ir nėra vyrų kuopų. Tokiu žygiu, mes lietuvės moterys bei merginos parodytumėme, kad nesame atsilikusios nuo kitų tautų moterų, kurios yra susirišusios į tautines organizacijas.

Kai kurios musų vyrų kuopos atrodo sutingusios, neveiklios. Moterys turime į tai atsižvelgti ir imtis už darbo. Jeigu vyrų kuopos ir toliau liuosai leis reikalus, mes moterų kuopos pravesimte moteris ir į Centro valdybą ir į patį Centrą. Tada vyrai galės buti nuo mus priklausomi. O jei vyrai to nenori, tai lai dirba. Lai dirba ir atlieka tinkamai savas pareigas.

Kaip Chicagietė yra pastebėjusi, Bostono moterų kuopa per pereitus du Sandaros Seimus suteikė Centrui po $100. Kur vyrai su savo šimtinėmis? Vyrai, pasirodykite vyriškai.

Bostono Sandarietė.

BROOKLYN, N. Y.

Teko girdėti, jog veikli Brooklyno veikėja gerb. K. Širvydienė jau pasirengusi įstoti į Sandariečių eiles ir sykiu suorganizuoti Sandariečių Moterų kuopą. Aš nei kiek neabejoju jog tas bus padaryta. Brooklyne randasi gana daug veiklių moterų, kurios labai daug galėtų nuveikti. Nieko daug šį sykį nenoriu kalbėti, tik turiu palinkėti geriausių pasekmių tame darbe.

Sandarietis.

PITTSBURGH, PA.

Vietinė Sandariečių Moterų kuopa nors buvo aptilus, bet gyvuoja ir judinas prie didelių viešų darbų. Čia mat randasi veiklių ir energingų moterų ir merginų, kurios labai daug ką gali nuveikti. Teko įsikalbėti kai su kurioms Sandarietėms, jos matomai plenuoja ką tokio didelio ir nepaprasto greitu laiku parodyti. Lauksime. **P—ė.**

LIETUVIŲ MOTERŲ GLOBOS KOMITETO

Gautos iš Amerikos Lietuvių 1926 metais aukos: ....

1) Iš Baltimorės lietuvių auka ..... 2,000 lt.

(Aukas surinkt prisidėjo: A. Kurelaitis, Jurgis Džigas, Ona Česniutė, Viktorija Česniutė Ona Česnienė, A. Kilkis, Ona Laukienė. Ona Džigienė, Paulina Kablienė, Dr. Pr. Želvienė, P. Kundzas, O. Ambrazienė, Olga Laukiutė. Lilė Denbinienė, Inž. Denbinas, Adv. N. Rastenis, J. Milunaitis, V. Žakas, S. Gabrilevičius, V. Grajauskas, P. Grajauskienė, P. Pelanienė, Jaunosios abi Česniutės, ir Lietuvių rašybos mokslainės mokiniai.

Aukavo: J. Alyta, J. Galkauskas, A. Gužas, J. Velyvis, J. Rinkis, Makarauskas, Brazis Valter Vešeris, A. Čiučiulis, J. Juraitis, A. Žiurauskas, M. Černiauskas, P. Smalenskas, Anupras Brokas, Vladas Bladžiunas, P. Tvarionas, J. Kriaučeliunas, P. Senušas, J. J. Mikelaitis, P. Rakuiža, O. Podvarskaitė, Maika Černauski, K. Liutkus).

2) Iš 21-os kuopos Susivienijimo Liet. Amerikoj 500 lit.

3) Iš ponų A. Bernotų ir kitų lietvių ..... 340 lt.

(Aukavo po 5 dolerius: M. Bernotienė, M. Rusinskas, F. Graičaitis; M. Aleksejunas 3 dol. Graičaitis 2 dol. Po $1 — J. Jodeika, K. Pašluosta, J. Kirvelis, J. Augustaitis, Dr. Šimoliunas, J. Bračiulis, J. Salaseviče; po 50 centų — P. Radžius, Matuleviče, J. Matulionis J. Jankauskas, V. Bartusevičius, P. Prauskas, A. Dielininkas, P. Petkus, K. Mičionis. Smulkių aukų 2dol. 50c.)

4) Iš pono Čikagos konsulo ..... 275 lt.

5) Iš Liietuvių Moterų Globos Komiteto Brooklyno Skyriaus ..... 300 lt.

6) Iš Lietuvių Moterų Globos Komiteto Vaterburio Skyriaus ..... 500 lt.

7) Iš Lietuvių Neprigulmingos Seterturos Pašelpinio Kliubo Duquesne ..... 1000 lt.

8) Iš Lietuvių Moterų Globos Komiteto Brooklyno Sky. 540 l.

(Aukos surinktos krikštynose Juozo Ginkaus sunaus. Aukavo: A. Ginkus, K. Vaitelis, A. Šrupskis, J. Beržietis, J. Zinius, J. Garšva, Dr. J. Paulionis, A. Mikalauskas, Mr. Adomaitis, J. Ginkus, visi po 5 dol. M. V. Buch 2 dol.; R. Y. Urevich, Fr. Ginkus, S. E. Vitaitis, ponia Navickienė, visi po 1 dol.)

9) Iš Liet. Moterų Globos Komiteto Detroito skyr. 830 lt.

10) Per p. J. Šliką 227 lt. 50c

(Aukos surinktos per krikštynas Algirdo Karaliaus).

11) Iš 105-os kuopos Susivienijimo **Lietuvių Am.** 100

Visų Lietuvių Moterų Globos Komiteto Skyrių Valdyboms ir nariams visiems aukavusiems ir tiems aukotojoms, kurių pavardžių nežinome, tariame širdingiausią ačiu.

D. Sleževičienė.
Liet. Mot. Globos Kom. Pirmininkė.
E. Oškinaitė, Sekret.

Žindančios moterys turi buti atsargios.

Žindymo laikotarpiu motina neturėtų persidirbti. Dažnai motinos, kurios iš pradžių turi užtektinai pieno, randa, kad jis mažta kuomet jos sugrįžo prie namų darbo. Kitos motinos turi sunkiai dirbti žindymo laikotarpiu, bet darbas turėtų buti laipsniškai sunkinamas. Didžiuma motinų tik po šešių savaičių tegali buti pilnai stiprios užsiimt darbu. Su šiuo laiku pieno tekėjimas pilnai nusistato.

Reikia vengti nuovargio nuo persidirbimo, pasilsint laike darbų. Dažnai pagulint penkias minutas kas valanda, duos motinai progos daugiau darbo atlikti negu kitaip, kad saugiau galėtų atlikti. Kad gavus daugiau pasilsio, gerai yra motinai penėti vaiką atsilošus arba pusiau gulint. Tas duos jai 15 ar 20 minutų pasilsėjimo kas keletą valandų. Nei motina nei kudikis neturėtų užsnusti pirm negu penėjimas visai pabaigtas.

Pasibovijimas.

Kuri nors forma pasibovijimo, pasilinksminimo arba pasismaginimo yra reikalinga kiekvienam. Per sąžiningą motiną, kuri buna stuboje nuolatos sergėdama savo kudikį nedaro geriausia del savo kudikio. Buvimas ant oro ir smagus pasibovijimas, kuris nenuvargina, bet palaiko motiną su kudikiu linksmame upe, yra abiems labai naudingi. Reikia vengti rupesčio, pykčio, ir stiprių susijaudinimų, kadangi jie atakuoja pieną. Motina turi pramokti save sukontroliuoti ir nureguliuoti savo gyvenimą del gerovės savo kudikio.

Saulė yra didelis gydytojas.

Nesunkųs mankštinimai ore ir ant saulės, ypatingai ėjimas, reikalingi gerai motinos sveikatai ir jos nervų ramybei. Jei motina turi daug darbo atlikti stuboje, ji neturės daug spėkos pasivaikštinėjimams, bet visgi ji turėtų nusistatyti praleisti tulą dienos dalį ant oro. Motinos, kurioms patinka smagus ėjimas, ras pasivaikštinėjime gerą mankštymą. Tik nereik nuvargti. Daržų prižiurėjimas labai geras jei ne perviršį.

Stuboje irgi reikalinga šviežias oras lygiai motinai, lygiai kudikiui, tad miegami ir gyvenamį kambariai turi buti gerai išvėdinti.

Jokiam kudikiui nėra reikalo buti auka taip vadinamų kudikystės ligų. Jei jo kunas yra pirmos klesos padėty, jis jau gamtos yra aprupintas su ginklu. Tik tada kada jo kuną paėdė nedapenėjimas jis lengvai ligų pagriebiamas. Bet kiekvienas kudikis gali pilnai atsigauti jei aprupintas su tinkamomis sveikatos sąlygomis. Apsaugojąs maistas yra geraiusias sargas. Pridedant Borden's Eagle Pieną prie jusų kudikio kasdieninio valgio, galėsite buti tikri, kad jo kunas gauna reikalaujamą kiekį sotumo. Jusų kudikis turėtų gauti du šaukštu Eagle Pieno kasdien apart kitų valgių. Atmiežk du šaukštu Eagle Pieno su trimis ketvirtadaliais puodelio šalto vandens. Kiti vaikai labiau jį mėgsta su ginger ale, vaisių sunkomis, arba suplaktu kiaušiniu ir skanskoniu.

Skaitykit šiuos straipsnius kas savaitę ir pasidėkit ateičiai.

Tilžės Lietuvių Veikimas.

TILŽĖS LIETUVIŲ GIEDOTOJŲ DRAUGIJOS PAVASARINĖ ŠVENTĖ ŠĮ KARTĄ GERAI PAVYKO.

Tyliai, be viešų apgarsinimų, ši šventė įvyko gegužės 9 d. "Gesellschaftshaus'e" Tilžėj. Del įvairių priežasčių apie jos surengimą nieko nebuvo skelbta, tiktai pakvietimai parlėkė į daugelio lietuvių namus. Tulasis jų, prisimindamas paskubuvęs.

Šventės pradžia buvo nustatyta į 5 valandą. Nors oras buvo kuoblogiausias, tai tačiau susirinko gražus pulkas svečių. Jei butų buvęs geras oras ir dauguma žmonių nebutų bijoję naujų šventės trukdinimų, uždraudimų ir tt., salė be abejo butų buvusi per maža.

Svečiai, jau gana ilgai nebuvę lietuvių šventėj, jautėsi šįkart nepaprastai smagiai, galėdami vėl kelias valandas vientinio meto liudnųjų atsitikimų nesitikėjo, kad šventė ir iš tikro įvyks. Tačiau šįkart viskas sekės gerai. Tilžės policija šventę neuždraudė, bet rupino už tai, kad nebutų trukdinama. Ir niekas nei manyti nemanė tai daryti. Tilžės miesto vyresnybė dabar bent bus ganėtinai įsitikinusi, kad lietuvių šventės uždraudimas paskutinį kartą (1925 m. rugsėjo 20 d.) yra ištikro visai bereikalingas genčių tarpe pasiviešėti ir taip mielųjų dainelių pasiklausyti. Su džiaugsmu buvo galima pastebėti, kad tiek daug prusų lietuvių, jokių sunkenybių nė atbodami, iš arti ir toli susirinko maloniam subuvimui lyg kokia didi šeima. Ir turbut ne vienas bus apgailėjęs, kad tokių švėnčių neturime dažniau.

Po Tilžės miesto orkestro gražaus koncerto, Giedotojų Draugijos pirmininkas p. Vydunas pasveikino svečius, dėkuodamas už skaitlingą apsilankyma ir nurodydamas keliais žodžiais į tai, kodel praėjusį kartą nebuvo galima šventę švęsti. Bet p. Vydunas raginо lietuvius tačiau buti maloniais, teisingais ir tvirtais, nekeršyti ir neturėti apykantos prieš tuos, kurie mums negero velija. Tokiais budami, galėsim dar daugiau pasidžiaugti savo kilme ir dainomis.

Skaitlingasis Giedotojų Draugijos choras, sustojęs regykloje, muzikos lydėjimu giedojo galingai skambanti Sasnausko himną "O kaip augtų ir žydėtų". Tada sekė gražioji keleivio nakties giesmė "Tu, kurs iš dangaus esi" — Goethes žodžiai, Kaizerio ir Janzo muzika. Šiuodu pirmuoju dalyku buvo gan sunkiu ir choras stengėsi juos pagal išgale išpildyti. Po to dainavo "Amžius po amžių" — senai pažstamą giesmę, kurioje taip giliai reiškiasi musų tėvynės likimas ir musų tautos sunkioji dalis. Liudniems šios giesmės balsams nutilus išgirdome dvi linksmesnes, gražias liaudies dainas: "Kada noriu, verkiu" ir visai dar negirdėtąją "O blezdingelė skraido po orą." Buvo žymiai numanyti, kad choras po pirmųjų sunkių uždavinių lyg atsigavo ir šiais lengvais, sklandžiais balsais klausytojų širdis tikrai atgaivino, kas gyviausiai išsireiškė publikos karštame pritarime. Paskutinioji buvo taip gražiai dainuojama, kad ją reikėjo atkartoti.

Po trumpos pertraukos choras pradžiugino klausytojus dar keturiomis lengvesnėmis dainomis: "Pasidainuokim, mielos seselės". "Ei turiu, turiu", "Šalia kelio, viškelelio", "Pasisėjau žalią rutą". Paskutiniąją vėl reikėjo atkartoti.

Dainoms nuskambėjus, po trumpos pertraukos išvydome gražių, baltai apsirengusių mergaičių laigavimą su giesme "Sapnas musų gyvastis". Visi apšviestą margų šviesų. Tai svečiams, kaip visada, vėl pa mėgo, taip kad reikėjo pakartoti.

Tad prasidėjo linksmoji dalis su lietuviškais žaislais ir šokiais.

Buvo matyti, kad žmonės su tikru dėkingumu priėmė visa tai, kas jiems buvo teikiama. Tur but visi išpažino, kad tos dainelės negali niekad nutilti, jos turi mus prusų lietuvius vis iš naujo suraminti, sužadinti ir **palaiminti. Ir šį kartą** pasirodęs žmonių dėkingumas turbut paragino nepailstantįjį draugijos vadovą, p. Vyduną ir jo dainininkus ir gana vargingomis sąlygomis toliau dirbti sunkųjų darbą. Šitam prakilniam uždaviniui pildyti, turėtų Giedotojų Draugiją sušelpti ir paremti kas tik gali, taipojau ir tokių musų švenčių lankymas yra kiekvieno lietuvio pareiga. To atsimindami, visi tvirtu noru ir šventu pasiryžimu susispieskime aplink tą tautinės gyvybės šaltinį, kuris mums dar liko.

Ne viskas auksas kas žiba.

Pavyzdžiui, skylė kelnėse.

JUOKAI.

Dzvi kumos.

MARCALIA. — Sustok Martula, pažiurėsim kas sakodu važuoja, gal kokis mainistaris?

MARTA. O kad ji nemacis, tai mus Viršaicis girtas iš kermošiaus važuoja.

MARCALIA. Sakyk tu kumula, kap graita žmogus pradzigsta, kap kokių činų gauna

MARTA. Taigi, taigi, vuogela, pirma budavo visiems "pavasaringiem" pamokslus pasakoja, kad arielkos negertų, o dar kaip vaitu pastoj, jis pac, kad maukia, tai maukia, necik arielkų, bet ir alų su žaliais kiaušiniais.

MARCALIA. Aha širdela, tai tau Andrukas!

Už jokius pinigus nepasakysiu.

Ateina verkdama moteriškė pas teisėją ir prašo, kad jis už ją užsistotų. Moteriškės veidas gerokai apdaužytas.

— Kas gi tav taip apdaužė? — klausia teisėjas.

— Nei už jokius pinigus nepasakysiu, nes vėl gaučiau.

— Tai ko gi atėjai pas mane?

—Ugi pasiskųsti ant savo vyro....

SENO AUKSO CIGARETAI

Kodėl—Kada—ir Kaip

Senas sakymas kad laikas yra pinigai niekad nebuvo taip iliustruotas kaip transportacijoj. Ale transportacija iki šiol yra problema kur dar nėra išaiškinta. Musų miestai išleidžia milijonus dolerių tyrinėdami ir plenuodami naujas systemas išvengti šį susinešimą. Automobilių savininkai daugiau mieste nevažinėja del linksmumo. Kožną važiavimo įrankį mes matom ant gatvių reprezentuoja transportacija — paprastai reikalingai. Kad nebubų tiek privatiškų karų tai butų daugiau taxicab'ų. Kad butų mažiau taxicab'ų tai butų daugiau bus'ų ir elektrikinių karų; ir jeigu butų mažiau visokių važiavimo įrankių tai darbai butų neatlikti.

Ims laiką ir daug iškaščio kol atves stovį pirkimo iki geros veikmės. Yra daug svarbių prolemų kurios yra išdirbtus ir atrastos pasekmingai. Pavyzdin: tabako išdirbystė, R. Lorillard Co. yra išrišus klausimą geresnio cigareto išdirbimą, naują idėją daryti cigaretus. Senas Auksas teikia 3 skirtinkus pagerinimus negu kiti seni cigaretai. Lengvas — nes padarytas iš geriausių ir rankom išrinktų lapų. Priemnus — nes visas aštrumas yra išmtas. Saldžiai kvepiantis — nes padarytas iš geriausio turkiško tabako, ir išrinktas del tobulumo ir sumaišytas senų meistrų.

Nors transportacijos problema yra neištirta, bet jus sutiksit su mumi po bandymo rukyti vieno pakučio kad cigaretų problema yra ištirta.

NAUJAS IŠRADIMAS
DEKSNIO GALINGA MOSTIS
Gydo, Reumatizma, Ranku Koju, Nugaros skaudejima, Šalti, Ranku, Koju. tirpima. Dusuli. Galvos skaudejima, ir teip visokius skaudejimus (tik ne ropas)
Tukstančiai žmoniu yra išsigyde o milijonai dar nežino apie tai.
Deksnio Galinga Mostis yra tiek verta aukso, kiek ji pati sveria sulig naudos gydymo.
Kaina 75 centai, $1 50 ir $3 00 ir 10 centu extra už persuntima.
Klauskite pas aptiekorius teip DEKEN'S NEW DISCOVERY OINTMENT.
Deksnis Ointment Co.
518 MAIN ST. BOX 352
HARTFORD, CONN. U. S. A.

Choro Repertuaras
Mėnesinis Muzikos Leidinys
Metams — $2.00
Ta pačia kaina siunčiam ir Lietuvon.
ANTANAS BAČIULIS
421 EAST SIXTH STREET
SO. BOSTON, MASS.

Išegzaminuojam akis ir pritaikom akinius.
H.S. Stone O.D.
Akiu Specialistas
399a BROADWAY,
So. Boston, Mass.

Dr. J. C. Seymour
(LANDŽIUS)
LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: nuo 9:00 val. iš ryto iki 9:00 v. vak.
381 BROADWAY,
So. Boston, Mass.
Tel. S. B. 4000.

Telefonas: S. B. 2805-R.
Lietuvis Optometrista
Išegzaminuoju akis priskiriu akinius ir kreivas akis atitaisau, tinkamu laiku.
J. L. PAŠAKARNIS, O. D.
447 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Tel. So. Boston 0502
Paul J. Jakmauh, M. D.
(Jakimavičius)
509 EAST BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

ADAS RASTENI
ADVOKATAS.
700 West Lombard Street
BALTIMORE, MD.
Telefonai:
Ofiso: Calvert 5896
Buto: Gilmor 0361

Namų tel. Univ. 1463-J.
A. O. ŠALNA (SHALLNA)
LIETUVIS ADVOKATAS.
Baigęs du Universitetu Cornell University su A. B., G. Washington Univ. su LL. B.
"Darbininko" Name
(antros lubos)
366 W. Broadway, So. Boston.
Tel. So. Boston 3520

Lietuvys Advokatas
Veda visokias provas, kaip tais civiliškas ir kriminališkas; padaro visokius dokumentus prie pirkimo ir pardavimo.
PRANAS J. KALINAUSKAS
381 BROADWAY,
So. Boston, Mass.
Ofiso ir gyvenimo vietos
Telefonas S. B. 0441

Naudok kondensuotą pieną į kavą
Bandyk Borden's Kondensuoto Pieno kavai baltinti per vieną savaitę. Geras suderinimas grietinės su cukrum, pagamina tikrą kavos skonį
Jusų groserninkas turi šviežio stako
Borden's
Standard ir Challenge Pieno

Lietuviška Aptieka
Jeigu norite teisingų vaistų ir nužemintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem St., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Europiškų ir visokių lietuviškų žaknų.
Mei laikome užtikrintas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsenėjusio reumatizmo, nuo nusilpnėjimo strėnų, kraujo valimui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptingų ligų ir geriausius patarimus suteikiame, nuo patrukimo dėl vyrų ir moterų. Atsiminkite, jeigu pirksite pas mus, sučėdysite pinigus ir sveikatą. Ateikite visada pas mus, o mes jums patarnausime kuogeriausiai. Pašaukiame geriausius daktarus per telefoną visai uždyką.
D. CABITT
100 SALEM STREET, BOSTON, MASS.

Vietos žinios

SANDARIEČIŲ PIKNIKAS GERAI PAVYKO.

Panedėlyj, liepos 5 d. Sandaros 1-mas Apskritys buvo surengęs savo 6-tą Metinį Pikniką, kuris buvo Chauncey Parke, Westboro, Mass. Šis piknikas nors buvo pirmą sykį toje vietoje, bet visais atžvilgiais nusisekė labai puikiai. Žmonų buvo suvažiavę virš tukstančio ir visi labai gerai linksminosi. Jokių nesusipratimų nebuvo.

Dainavo Gabijos ir Aušrelės Chorai, po vadovste p. J. Dirvelio. Chorai labai puikiai sudainavo keletą dainų ir klausantieji buvo pilnai patenkinti. Garbė minėtiems chorams ir jų vadui.

Ant ežero kranto randasi didelė vasarinė šokiams salė. Puikiai J. Dirvelio Orchestrai griežiant jaunimas puikiai pasilinksmino.

Ant ežero yra laiveliai, kuriuose piknikininkai važinėjosi. Taipgi daugelis maudėsi

Pikniko gaspadorium buvo p. S. Naudžiunas, kuris energingai ir pasekmingai vedė visą pikniko tvarką, kad tik kogeriausiai patenkinus suvažiavusius svečius.

Į pikniką suvažiavo daugiausiai automoboliais ir busais iš veik visų Mass. valstijos miestų, kurie ir sudarė milžinišką žmonių minią.

Linkėtina Sandariečiams šiame sezone surengti ir dar bent porą panašių piknikų, kur ir vėl butų proga suvažiuoti ir gerai pasilinksminti.

Buvęs.

LEISKITE VAIKUČIUS Į MOKYKLĄ.

Kaip pereitais keleriais metais, taip ir šiais metais pastangomis Simano Daukanto Mokyklos, bus vasarinė vaikams mokykla, kurioje bus mokinama lietuvių kalbos, gramatikos, istorijos ir aritmetikos. Per pereitus kelerius metus, kurie tėvai leido savo vaikučius į šią mokyklą, visų vaikai labai daug ko pramoko. Jie išmoko gražiai lietuviškai skaityti, pusėtinai gražiai ir taisyklingai rašyti ir labai daug kuom susipažino ir su Lietuvos ištorija.

Šiais metais Simano Daukanto Mokykla atsidaro liepos 6 d. Lietuvių salėje, kampas E ir Silver sts., So. Boston, Mass. Pamokos prasideda 10 valandą ryte ir tęsiasi iki 12 valandos dieną. Kiekvieno tėvo ir motinos yra butina pareiga leisti savo vaikus. Žinote gerai, kad vaiko gyvenimas ir jo gerovė priklauso nuo jo išlavinimo. Ant kiek vaikas ar mergaitė užauga tinkamiau išlavintas, apšviestas, ant tiek jis buna naudingesnis kaip savo tėvams, taip ir valstybei, kurioje jis gyvens.

Apart suminėtų pamokų, bus mokinama ir dailės: dainelių ir kitokių sceniškų dalykų. Gražu yra, kaip čion augęs musų jaunimas gražiai gali pasirodyti scenoje. Tad nepraleiskite šios progos ir visi siuskite savo sunus ir dukteris į šią mokyklą. Mokytojauja "Keleivio" redaktorius S. Michelsonas ir p-nia Z. Neviackienė.

RENGIA LINKSMĄ PIKNIKĄ

Nedėlioje, liepos 11 d. Sandariečių Moterų 78 kuopa rengia nepaprastai linksmą pikniką, kuris bus Sausio Šakuno ukėje, 849 Oak St., Brockton, Mass. Šio pikniko linksmumą sudarys netik nepaprastai graži vieta, bet sykių jis bus rengtas taip, kad kiekvienas atsilankęs turės daug linksmumo. Patartina Bostono ir apielinkės lietuviams dalyvauti šiame piknike. Kurie norite linksmai nuvažiuoti, tai patartina važiuoti specialiais busais, kurie išeis nuo "Sandaros" ofiso, 327 E St., 10:30 val. ryte. Užsiregistruokite iš anksto, kad vietos nepritruktų.

Žinote gerai, kad moterys visuomet turi linksmus parengimus. Parengimais jas iki šiol niekas nepralenkė, tad ir tą pikniką surengs daug linksmesnį, negu kas kitas.

Gi liepos 10 d. subatos vakare, tai bus surengta neapsakomai puiki ir skani vakarienė toj pačioj ukėje. Daug gardžių vakarienių per Sandarietes moteris surengtų valgėme svetainėse, gi dabar, turėsime progos turėti nepaprasta vakarienę ant ukės. Norinti turėti linksmą laiką vis dalyvaukite šiuose parengimuose. Norėdami gauti platesnių informacijų galite sužinoti "Sandaros" ofise.

"KARAS" PIKNIKE.

Cambridge Nekalto Prasidėjimo Panelės Šv. Draugijos Piknike, Norwoode iškilo karė.

Liepos 4 d., Nedėlioje, Aliuko Ukėje, Norwoode, buvo surengus N. P. P. Šv. Drg. pikniką, kuriame dalyvavo ir dvasiškas vadovas su savo armija. Generolai tuoj pradėjo stiprinti savo dvasią, kad parodžius savo karžygiškumus. Pirmiausia savo didvyriškumą parodė D. sunus, kuris priėjęs prie žaidžiančių rimtų žmonių, tuoj kirto vienam į žandą, duodamas ženklą Vyčių armijos didvyriams, kad jau karė pradėta. Jam į pagelbą pribuvo dvasiškas vadas kad sustiprinus dvasią, bet nieks negelbėjo, nes karę pradėjo ne su sau lygiais. Vyčiai pastebėjo, kad jų generolo D. marškiniai pateko į nelaisvę ir iš veido padarė arbuzą, tuoj iškėlė baną vėliavą ir karė užbaigta.

Labai gaila kad p. D. savo dievobaimingo pirmo ir paskutinio sunaus negalėjo išauklėti į rimtą žmogų kurį nereikėtų rimtuose išvažiavimuose daužyti ir mėtyti kaip footbolę.

Buvęs

LIETUVIŠKAS-LENKIŠKAS PIKNIKAS.

Birželio 27 d. So. Bostono lietuviški rymiokai surengė pikniką, kuris buvo sykiu su lenkais ant vienos vietos. Nors neva lenkai buvo kiek tolaiu nuo lietuviškų rymiokų, bet tarp jų nebuvo ženklu nei jokia "demarkacijos linija". Parke plevesavo Liet.vėliava ir lenkų kura. Kai kurie lietuviai nesuprasdami kas do per kombinacija, priėję klausia kun. Urbonavičiaus informacijų, mat jiems nesuprantama, kokiu išrokavimu lenkų vištą pakabinta lietuviškam piknike. Paskui paaiškėjo, kad tuo pačiu sykiu ir toje pačioje vietoje buvo ir lenkų piknikas, kur lietuviški ir lenkiški rymiokai kaip "broliai Kristuje" bendrai linksminosi. Internacionalistams matomai nėra rubežių. Kadangi tautiniai reikalai jiems yra antraeiliai, tai ir tautos priešai jiem gal buti draugais. Tikri lietuviai katalikai tuomi baisiai pasipiktino.

Ichius.

ŠVENČIŲ NELAIMĖS.

Praleidžiant šventes neapseita ir be nelaimių. Naujojoj Anglijoj 10 žmonių tapo užmušta ir daugelis sužeista. Bet palyginamai tai mažiausiai nelaimių negu kituose miestuose arba valstijose.

SUSIRINKIMAS.

ALT. Sandaros 7 kp. susirinkimas įvyks Pėtnyčioje, liepos 9 d., 8 v. v. 327 E St., South Boston, Mass. visinariai dalyvaukite nes yra daug svarbių dalykų aptarti.

Valdyba.

CAMBRIDGE, MASS.

ALT. Sandaros 9 kp. pusmetinis susriinkimas bus pėtnyčioje liepos 9 d., 1926 m. 7:30 v. vakare, po Nr. 875 Cambridge st., Cambridge, Mass. Visi nariai privalote butinai pributi, nes yra daug svarbių organizacijos dalykų aptarti. Nepamirškite atsivesti naujų narių prirašyti.

Valdyba.

ĮMETĖ KUDIKĮ UPĖN

Pereitą savaitę tula moteris atėjus prie Charles upės įmetė į upę mažą kudikį. Paskui pasisamdė džitnį, kad ją nuvežtų iki tunelio, kur ji galėtų pasiekti No. Station. Sužinojus policija smarkiai pradėjo ieškoti tą moterį, bet kol kas nesurado.

IŠVAŽIAVIMAS!

RENGIA A.L.T. SANDAROS 78 MOTERŲ KUOPA

SUBATOJE, LIEPOS-JULY 10 D., 1926

Vakarienė ir šokiai!

Nedėlioje, Liepos-July 11 d., 1926 m.

Piknikas!

Ant STASIO ŠAKUNO UKĖS

849 Oak St. Brockton, Mass.

Nedėlioje piknikas prasidės 11 val. ryte.

Šie du išvažiavimai yra rengiami labai gražioje vietoje kurioje yra gera svetainė del šokių, pasilinksminimų, ir žaislų. Yra kviečiami lietuviai ir lietuvaitės iš visų apielinkės kolonijų šiuose pramogose dalyvauti ir sykiu susipažinus linksmai laiką praleisti. Specialiai Busai išeis nuo Sandaros ofiso 10:30 val. ryte, 327 E St., So. Boston, Mass.

Norinti važiuoti busais užsiregistruokite kelios dienos anksčiau Sandaros ofise.

KELRODIS: Važiuoti tiesiai į Stoughton o iš Stoughton imkite Brockton kelią ir važiuokite iki Oak St., Davažiavus sukitės po kairę, biskį pavažiavus rasite 849 Oak St. tenai piknikas.

Skoliname Piningus

Jei jums reikia pirmą ar antrą mažo ar didelio mortgage už žemiausį nuošimtį gali gauti pas mane, taipgi perku antrus mortgages.

P. J. KAY,
110 Tremont St. Boston, Mass.
Room 508

PRANEŠIMAS

Tyrinėjimas ir išguldymas rašto šv. Biblijos buna kožną Panedėlio ir Seredos vakarą 8:15 val. po No. 183 H st., Prakalbos ir išguldymai iš Biblijos kožną Pėtnyčią 8 val. vakare, Lietuvių apatinėj svetainėj, E ir Silver st., So. Boston, Mass. Kviečia T.B.S.S.

VINCAS R. GALUBICKAS
Karpenteris.

Taisome ir pentiname namus, peiperiuojame kambarius, dirbame visokius darbus. Kreipkitės šiuo adresu: (11-27)

72 DOWNER AVE.
DORCHESTER, MASS.
Tel. Columbia 5297

REAL ESTATE

PARSIDUODA
SO. BOSTON, MASS.

3 šeimynų namas 11 kambarių su įtaisymais. Prekė $4,000, parsiduoda ant lengvų sąlygų. S. Jokubauskas, 327 E St. So. Boston, Mass.
Tel. S. Boston 2408

CITY POINT.

3 šeimynų namas 14 kambarių su maudynėmis, skalbynėmis ir angliniais pečiais. Prekė $10,600, įnešti $3000.

B. KONTRIM
361 Broadway, So. Boston, Mass.
Tel. S. B. 2483-W.

PARSIDUODA
DORCHESTER,

6 šeimynų namas po 4 ir 5 kambarius, puikioje vietoje arti karų, yra apie pusė akerio žemės, rendų gauna $147.00 į mėnesį ant greito pardavimo prekė tik $12,000 su lengvioms išlygoms.

B. B. STEFAN
361 Broadway So. Boston, Mass.
Tel. S. B. 0605

CAMBRIDGE, MASS.

6 šeimynų 8 metų senumo namas po 5 kambarius su naujausiais įtaisymais, maudynėmis, skalbynėmis, atskiri šildomi pečiai elektrikos šviesa, gesas ir kiti parankumai arti Lietuvių Bažnyčios, parsiduoda pigiai ant lengvų išlygų. Klauskite pas: K. SIDABRA
56 Cherry St., Cambridge, Mass.
Tel. Univ. 4842-M

Bargenas
CITY POINT

3 šeimynų 15 kambarių namas su visais įtaisymais, skalbynės, maudynės, piazai ir didelis jardas, arti bažnyčių, štorų ir karų. Prekė tik $9,350, įnešti $1,700.

V. P. JANKUS
327 E St., So. Boston, Mass.
Tel. S. B. 2408

Geriausia Proga
CAMBRIDGE

3 šeimynų po 5 kambarius, 10 metų senumo namas, geroje vietoje su elektros šviesa, maudynėmis, ir kitais naujos mados įtaisymais. Vieta del garadžių. Prekė tik $10,500. Klauskite: K. SIDABRAS, 327 E ST., SO. BOSTON MASS. Tel Univ. 4842 — M.

SOUTH BOSTON, MASS

2 šeimynų namas su 9 kambariais 6 karų garadžius geroje vietoje parsiduoda už $10,000 ant lengvų išlygų. Klauskite:

J. BALUŠAITIS,
337 3rd St., So. Boston, Mass
Tel. So. Boston 0418-R

EXTRA BARGENAS

3 šeimynų 18 kambarių namas su visais įtaisymais, elektros šviesos, "furnace" šilumos, maudynės, skalbynės, atdaras plumingas. Kieto medžio grindys. Iš priekio ir užpakalio piazai, 3 karų garadžius ir didelis daržas. Greitam pardavimui. Prekė tik $11,950.

V. P. YANKUS
327 E St., So. Boston, Mass.

Parsiduoda
ANT AUKŠINO.

8 šeimynų medinis namas su krautuve. 260-264 E. 9th St., South Boston. Pardavimas atsibus Ketverge, Liepos (July) 8 kaip 3 val. po pietų. Geriausis pirkinis tam katras nebijo biskį padirbėti aptaisymui. Žmogus galėtų gerą gyvenimą padaryti iš krautuvės ir randų. Krautuvė dabar daro labai gerą biznį. Ši yra jus vienatinė proga, nepraleiskit jos. Bus parduotas ant lengvų išlygų. Perkant iš sykio reikės įmokėti $200. Del platesnių žinių kreipkities pas **Thomas Cannizzaro-Auctioneer, 332 Broadway, So. Boston.** (27)

Svarbu

Kurie norite namą pirkti arba parduoti, garsinkitės "Sandaroje" Real Estate skyriuje, o pasekmės bus užtikrintos.

NAUJAS LIETUVIŠKAS GELEŽINIS ŠTORAS

162 W. BROADWAY PALEI B STREET

Mes atidarėme So. Bostone naują lietuvišką geležinį štorą. Dabar visi lietuviai kaip Boston'o, taip ir apielinkės turės progą gauti visokių geležinių namams reikmenų už pigiausią kainą.

Mes parduodam pentus, varnišius po $1.50, $2.25 ir $3.65 už galioną. Ir namams maudynes, boilerius, skalbyklas, gazo pečius, visokius vamzdžius (pipes), sijukus. Vienu žodžiu, ko tik reikia del namo, tai mes tuojaus parupinsime ir musų trokas atvež į namus. Taipgi atliekame visą plumberio darbą. Kreipkitės:

GEO. LAUKAITIS & COMPANY
162 Broadway, So.Boston, Mass Tel. So. Boston 2373-M

V. K. ŽIURY

KOSTUMERIŠKAS KRIAUČIUS,
Vien tik vyriškų drabužių.

Apie gerumą klauskite mano kostumerių, kurie jau dėvi mano darytus drabužius. Prieg tam priimam senus siutus pataisymui, išvalom ir suprosnam už labai prieinamą prekę. Taipgi priimam ir moterų rubus pl auti, prosyti ir taisyti, o ypatingai šilkines moterų sukneles padarom kaip naujas.

Todel lietuviai ir lietuvaitės ateikit pas mane o įsitikinsit, kad šis apgarsinimas yra teisingas.

Valandos kasdien nuo 8 val. ryte iki 8 val. vakare.

344 WEST BROADWAY SOUTH BOSTON, MASS.

Klauskite apie musų dalinį išmokėjimo planą.

POWERS & MEHEGAN

PLUMBERUOJAME, ĮVEDAME ŠILIMAS IR GESĄ

463 WEST BROADWAY ARTI DORCHESTER ST.

Telefonas 3770.

TAXI

ŽEMIAUSIA MOKESTIS BOSTONE

Del parankumo Lietuviams Cadillac Limozinai visokiem skubotiem reikalams.

24 valandų patarnavimas.

DINSMORE TAXI CO.

Telefonas South Boston 1754

OFISAS: 350 BROADWAY SO. BOSTON.

TAXI

KNAPP CAB CO.

ŽEMA MOKESTIS

TELEFONAS:

South 3600 Boston

Stotis: 81 Dorchester gatvė 24 valandų patarnavimas.

Automobiliai del vestuvių, taipgi pasivažinėjimui valandom ir tt.

Tel. So. Boston 2795-R

NEW ENGLAND CLEANSING & DYEING CO.

450 Broadway So. Boston, Mass.

Drapanas paims ir atveš dykai

Pašaukite per telefoną

ALLEN HOWE
DENTISTAS

Kambarys 17. Tel. connection

409 BROADWAY

South Boston

K. ŠIDLAUSKO

APTIEKA

Kurioje galima gauti visokių gyduolių ir įvairių šaknų. Reikale kreipkitės.

373 BROADWAY

SO. BOSTON, MASS.

D. A. Zaletskas

GRABORIUS ir BALSAMUOTOJAS.

Ofisas:
983 CAMBRIDGE ST.
Tel. Univ. 8831—W.

Gyvenimo antrašas:
448 CAMBRIDGE ST.
Cambridge, Mass.
Tel. Univ. 8831—R.